

Euroregion Glacensis

biuletyn
numer 3,4/2011

Skalne Grzyby

Euroregion Glacensis

04 Ekspert

František Molik

12 Aktualności

Warsztaty plastyczne pod Śnieżnikiem

29 Aktualności

Tu i Tam Przyjaciół Mam

40 Historia

Stosunki polsko - czeskie na przestrzeni dziejów

Szanowni Państwo,

1 grudnia 2011 roku byliśmy na 20 – leciu Euroregionu Nysa. Zaglądając do genezy powstania naszego Euroregionu pierwsze odbyło się 20 lat temu w maju 1991 roku w Nachodzie gdzie odbyła się Konferencja inicjująca stałą współpracę trans graniczną z udziałem około 150 przedstawicieli przygranicznej społeczności czeskiej i polskiej. Proces nadania ostatecznego kształtu trwał do 1996 roku.

Kiedy pełni optymizmu zaczynaliśmy, nie było wsparcia finansowego dla polsko – czeskiej granicy. Trudno było tworzyć stabilne struktury. Potem obie strony euroregionu walczyły z odbudową gmin po powodziach 1997 i 1998 roku. Dopiero decyzja o powierzeniu nam administrowania sekretariatem dla polsko – czeskiego pogranicza programu Phare CREDO musiała nas zmobilizować do pracy. A potem już zaczęła się przygoda z coraz większymi środkami finansowymi, dziesiątki inwestycyjnych projektów i setki małych projektów. Jadąc z Kudowy Zdroju do Kłodzka pasami wolnego ruchu z Lewina do Dusznik czy z Przełęczu Polskie Wrota przez Zieleniec w kierunku Międzyzlesia doskonale sobie zdaję sprawę, że bez nas tych dużych inwestycji drogowych by nie było. Ale i bez unijnych pieniędzy współpraca pozwoliła wytworzyć doskonałe produkty, jak choćby kursujące codziennie i regularnie autobusy pomiędzy Nachodem, a Kudową, cyklobusy jeżdżące w letnie weekendy do Karłowa i Zieleńca czy skibusy do Zieleńca zimą. Wszystko obsługują nasi czescy Partnerzy.

Wiele naszych problemów rozwiązało przystąpienie do tzw. Obszaru Schengen, jak chociażby przejścia graniczne o które kilkanaście lat walczyliśmy. Dzisiaj walczymy o możliwość poruszania się po pograniczu. Bariery są małe środki finansowe na remonty i modernizację dróg. Nachod, Kłodzko, Strzelin czy Wałbrzych powoli stają się w godzinach szczytu bardziej nieprzejezdne niż ośrodki wielkomięskie. Przez Czechy mamy otwarcie komunikacyjne na Europę, natomiast podróż do Wrocławia czy Warszawy jest męką. Do 2015 roku mamy obowiązki związane z zarządzaniem Funduszem Mikroprojektów POWT RCZ-RP 2007 – 2013. Zobaczymy jak wyglądać będzie nowy okres programowania. Podpisaliśmy list intencyjny z partnerami na pograniczu o utworzeniu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej, by przejść na wyższy poziom współpracy i zmienić podejście do wspólnych problemów. Może przyszłość właśnie poprzez EUWT będzie rozwiązaniem na polepszenie współpracy.

Czesław Kręćhwest

Przewodniczący Rady Euroregionu Glacensis

Projekt i opracowanie:

Alter Media Public Relations

Fot. Euroregion Glacensis

Okładka: Euroregion Glacensis,
Tomasz Gmerek

Wydawca: Stowarzyszenie Gmin

Polskich Euroregionu Glacensis
Ul. Łukasiewicza 4a/2,
57-300 Kłodzko,
tel. 0048/74/8677130,
fax. 0048/74/865 91 66,
biuro@eg.ng.pl
www.euroregion-glacensis.ng.pl

Przy współpracy ze stowarzyszeniem

Euroregion Pomezi Čech, Moravy
a Kladská - Euroregion Glacensis,
Panská 1492,
51601 Rychnov nad Kněžnou,
tel./ fax 00420/494/531054,
info@euro-glacensis.cz
http: www.euro-glacensis.cz

František Molik

od 2003 roku dyrektor Regionalnej Izby Gospodarczej w powiecie nachodzkim. Urodzony w Nachodzie. Z wykształcenia elektrotechnik. Pracował w sektorze automatyzacji oraz telekomunikacji. W latach 1991-2003 prowadził własną firmę telekomunikacyjną, budując centrale telefonii komórkowej i analogowej.

Jakie działania podejmuje Regionalna Izba Gospodarcza w Nachodzie i na jakim obszarze działa?

Izby Gospodarcze, to samorządy przedsiębiorców, w których członkostwo jest dobrowolne. Izba Wojewódzka z siedzibą w Hradcu Kralove (instytucja podległa Krajowej Izbie Gospodarczej w Pradze), powierzyła naszej placówce współpracę z Polską. Chociaż współpraca ta dotyczy całego kraju, rzeczą naturalną jest to, że najintensywniej kontaktujemy się z instytucjami zlokalizowanymi przy granicy. Od 2003 roku współpracujemy z Izłą Przemysłowo-Handlową w Kłodzku oraz powiatem kłodzkim; z Sudecką Izłą Gospodarczo-Handlową w Świdnicy oraz Urzędem Miasta Wałbrzych, z którymi realizujemy projekty unijne, stanowiące podstawę naszej egzystencji. Zadaniem Izby Gospodarczej jest pomoc czeskim i polskim przedsiębiorcom, organizacjom czy instytucjom. Wspólnie z polskimi partnerami organizujemy spotkania branżowe dla przedsiębiorców z obu państw. Działamy na rynku pracy – Polakom pomagamy znaleźć zatrudnienie w Czechach, Czechom pozyskać pracowników z Polski i na odwrót. Doradzamy w zakresie zakładania działalności gospodarczej na czeskim rynku, w tłumaczeniu dokumentów, w tworzeniu biznesplanu. Kilku polskich przedsiębiorców, którzy otworzyli działalność gospodarczą na naszym terenie, doskonale odnalazło się w czeskich realiach.

Dlaczego warto otworzyć działalność gospodarczą w Czechach, a nie w Polsce?

W Czechach nie ma żadnych przeszkód by rozpocząć działalność. Ten proces jest znacznie krótszy niż w Polsce. Wystarczy dokument tożsamości, 1000 koron, zaświadczenie o niekaralności przetłumaczone na język czeski, umowa najmu lokalu, adres korespondencyjny i w ciągu 20 minut stajemy się przedsiębiorcą. Zawody rzemieślnicze wymagają odpowiednich certyfikatów. W Czechach obowiązkowe składki są tańsze niż w Polsce – składki społeczna i zdrowotna (odpowiednik polskiego ZUS) to 3400 koron miesięcznie (ok. 500 zł). Mamy też liniowy podatek dochodowy (15%), przy czym płaci się go tylko raz w roku za miniony okres bilansowy. Daje to możliwość obracania pieniędzmi w ciągu 12 miesięcy. Na przedsiębiorców w Czechach czeka też kilka mniej korzystnych regulacji prawnych. Po pierwsze samorządy nie mają możliwości zwolnienia inwestora z podatku od nieruchomości. Trudniej jest uzyskać dotacje unijne na inwestycje. Obowiązuje także ustawa o ochronie przed tzw. ukrytym zatrudnieniem, gdy firma zatrudnia podwykonawcę lub osobę fizyczną na umowę zlecenie, a ta z kolei świadczy usługi wyłącznie na jego rzecz. Przedsiębiorcy w ten sposób uciekają od płacenia kosztów utrzymania pracownika, które są w Czechach wysokie i czeka je za to kara finansowa.

Jakie projekty Izba realizuje obecnie z polskimi partnerami?

Pierwszym projektem, realizowanym z Urzędem Miasta Wałbrzych, jest

portal internetowy www.plcz.eu. Ma on na celu integrację, wymianę doświadczeń i kooperację przedsiębiorców, samorządów, stowarzyszeń i innych podmiotów działających po obu stronach granicy. Rejestracja i korzystanie z portalu, którego budowa i utrzymanie możliwe było dzięki funduszom unijnym, jest bezpłatne. Strona uruchomiona została w lutym bieżącego roku. Drugim, większym projektem jest stworzenie Sieci Punktów Kontaktowych Polsko-Czeskiej Współpracy Gospodarczej. Projekt ten realizowany będzie do końca kwietnia 2012 roku wraz z Karkonoską Agencją Rozwoju Regionalnego w Jeleniej Górze, Izłą Przemysłowo-Handlową w Kłodzku, Sudecką Izłą Przemysłowo-Handlową w Świdnicy oraz instytucjami z Opolszczyzny. Dotyczy on znacznie większego obszaru – od Liberca do Ostrawy, a po polskiej stronie od Jeleniej Góry po Śląsk. Celem projektu jest pomoc polskim i czeskim firmom w znalezieniu ofert po drugiej stronie granicy.

Trzecim projektem jest portal (www.czeplinn.eu) skierowany do firm zajmujących się innowacjami, czy też podmiotów, które zamierzają działać w tej branży w Polsce i Czechach. W tym projekcie uczestniczą: Izba Gospodarcza z Hradca Kralove, Województwo Kralovo-Hradeckie Park Technologiczny z Hradca, a z Polski Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego i Sudecka Izba Przemysłowo-Handlowa.

RAZEM NA ROLKACH I ŁYŻWACH, RAZEM LATEM I ZIMĄ

Klub Łyżwiarski (Bruslański klub, BK) Náchod został założony w 2006 roku dzięki entuzjazmowi grupy sportowców i rodziców dzieci zainteresowanych shorttrackiem, który jest bardzo nowoczesną i obecnie dynamicznie się rozwijającą dyscypliną sportu. Shorttrack to łyżwiarstwo szybkie na torze krótkim wyznaczonym na lodzie. Lodowisko ma taką samą wielkość jak międzynarodowy stadion hokejowy. Na owalnym torze o obwodzie 111,12 m współzawodniczy ze sobą większa liczba łyżwiarzy. W Republice Czeskiej na profesjonalnym poziomie zajmuje się tym sportem tylko kilka klubów. BK Náchod jest wprawdzie jednym z klubów o najkrótszej historii, ale za to z sukcesami także na międzynarodowym poziomie i to nie tylko w kategoriach juniorskich (finał Pucharu Europy na 1000 m – 3. miejsce, rekordy Czech na 500 m i 1000 m, mistrzostwo RCz w shorttracku itd.).

BK Náchod i Uczniowski klub sportowy (UKS) „ORLICA” Duszniki Zdrój rozpoczęły współpracę już w 2007 roku, gdy w obu klubach wystąpiła potrzeba letnich i zimowych treningów w ramach swoich zajęć sportowych. Młodzi łyżwiarze trenują w sezonie zimowym wspólnie na krytym lodowisku w Náchodzie, a na zajęcia letnie, gdy klasyczne łyżwy zastępują łyżworolkami (jazda na rolkach), udają się do Dusznik Zdroju, gdzie mają jedyną możliwość treningów w parku z wytyczonymi trasami do jazdy na łyżworolkach, który jednak nie spełnia parametrów odpowiedniego przygotowania i zorganizowania zawodów. Mimo to także na łyżworolkach sportowcy BK Náchod osiągają sukcesy na europejskim poziomie (mistrzyni RCz kobiet na 22 km, mistrzowie RCz na torze itd.). Kierownictwo BK Náchod postanowiło pozyskać środki finansowe na wybudowanie nowego owalnego toru do jazdy na łyżworolkach, czego warunkiem jest opracowanie doku-

mentacji projektowej takiego toru. Pierwszym logicznym krokiem było zwrócenie się do Euroregionu Glacensis w celu uzyskania informacji i środków na kontynuowanie zarówno współpracy transgranicznej, jak i dalszego rozwoju klubu. Rezultatem wspólnych rozmów był czesko-polski mikroprojekt Společnou cestou za letním i zimním bruslením/ Razem na rolkach i na łyżwach, razem latem i zimą. W styczniu 2011 odbyły się wspólne zawody JUNIOR OPEN w shorttracku na lodowisku w Náchodzie, a w maju tego roku IN-LINE Meeting w Dusznikach Zdroju. Obie imprezy z licznym udziałem zawodników i sympatyków z obu stron granicy. Wierzymy, że w przyszłości znajdzie się dostateczna ilość środków i dość determinacji po stronie przedstawicieli BK Náchod, by zrealizować projekt samego toru owalnego do jazdy na łyżworolkach. Rozszerzyłoby to możliwości uprawiania sportu w tym przygranicznym regionie.

Szlak przez Obří důl przechodzi rekonstrukcję

Zarząd Karkonoskiego Parku Narodowego w ramach projektu europejskiego Odnowienie szlaków turystycznych w Karkonoszach Wschodnich remontuje uczęszczany chodnik na szlaku przez Obří důl do Domu Śląskiego (Slezský dům). Na odcinku od kapliczki do Rudnej rokli chodnik jest już odbudowany. Obecnie firma budowlana pracuje na górnym odcinku w sąsiedztwie dawnego schroniska - Obří bouda. W trakcie prac chodnik będzie stale dostępny dla turystów.

Podczas remontu postanowiliśmy wykorzystać technologię ręcznego układania kamieni, którą przez wieki stosowali mieszkańcy gór. Naprawiona w ten sposób – ułożonymi na wysokości kamieniami – powierzchnia drogi jest wyraźnie bardziej wytrzymała i jej żywotność się przedłuża. „Górskie chodniki wzmacniamy kamieniami już do wielu lat, mamy pewność, że to właściwy sposób. Drogi, które zostały naprawione inaczej, nie były w stanie oprzeć się ulewnym deszczom. Drogi wzmacniane kamieniami jednak wytrzymały”, mówi dyrektor Zarządu KRNP (Karkonoskiego Parku Narodowego) Jan Hřebačka. „To ciężka ręczna praca. Na przykład na górnym

odcinku tej drogi pracownicy firmy budowlanej muszą przenosić olbrzymie kamienie, ważące kilkaset kilogramów, bez pomocy żadnego sprzętu mechanicznego. Dodatkowo pracują w trudnych warunkach klimatycznych – często tutaj pada i stale wieje wiatr,” tak ciężką pracę w górach opisuje Hřebačka.

Remont ponad dwukilometrowego odcinka będzie kosztować 3,4 mil. koron.

Celem projektu Odnowienie szlaków turystycznych w Karkonoszach Wschodnich jest ochrona bioróżnorodności w terenie górskim, która jest naruszana w następstwie wykorzystania nieodpowiednich materiałów alikalicznych podczas wcześniejszych prac

naprawczych lub w wyniku zadeptywania cennych biotopów górskich w okolicy szlaków turystycznych. Erozja chodników jest czasem tak duża, że stają się praktycznie niemożliwe do pokonania pieszo. Zmusza to turystów do szukania alternatywnych tras i prowadzi do nadmiernego rozszerzenia sieci drogowej w Karkonoskim Parku Narodowym. Drugim powodem jest potrzeba zaoferowania turystom takich szlaków, z których nie będą musieli schodzić. Temu celowi posłuży naprawa wierzchniej warstwy chodników i ewentualne uzupełnienie infrastruktury turystycznej. Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Ochrona Środowiska.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Projekt „Poprawa współpracy transgranicznej w zakresie edukacji ekologicznej w KRNAP i KPN” został zakończony

Prawie dwa lata trwał wspólny projekt transgraniczny czeskiego zarządu KRNAP i polskiej dyrekcji KPN, czyli czeskiej i polskiej części Karkonoskiego Parku Narodowego. Głównym celem projektu było wzmocnienie współpracy obu zarządów i stworzenie nowych materiałów pomocniczych do edukacji ekologicznej w obu parkach narodowych.

Edukacja ekologiczna jest jednym z podstawowych działań obu partnerów. Wspólne przygotowywanie projektu rozpoczęło już pod koniec 2007 roku, gdy podczas wspólnego spotkania partnerzy szukali sposobu poprawienia warunków edukacji ekologicznej w obu parkach narodowych. W fazie przygotowawczej zaplanowano w sumie 17 działań, które w ramach projektu udało się z powodzeniem zrealizować. Tematy poszczególnych działań w miarę możliwości obejmowały większość problematyki edukacji ekologicznej. Należały do nich na przykład: Drzewa, Opieka nad dzikimi zwierzętami, Myślistwo z punktu widzenia parku narodowego, Dzień Ziemi, Ptaki i Gospodarka odpadami.

Specjalnie na potrzeby poszczególnych imprez pracownicy obu zarządów parków narodowych przygotowali pomoce metodyczne i dydaktyczne takie, jak arkusze robocze i różne materiały drukowane. W samą realizację projektu zostały też włączone gimnazja z Vrchlabí i ze Szklarskiej Poręby. Ich uczniowie mogli jako pierwsi wykorzystać nowo powstałe pomoce, które będą służyć do edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży także w przyszłości.

Przebieg projektu nie był bezproblemowy. Pierwszą przeszkodę w realizacji projektu stanowiło przesunięcie terminu decyzji o przyznaniu dofinansowania, co zakłóciło planowany harmonogram działań. Trzeba było go na nowo opracować i zatwierdzić.

Drugi i dużo większy problem odnotował Zarząd KRNAP w związku z obiektem stacji młodych strażników przyrody, który miał być zrekonstruowany w ramach projektu. W nocy z 4 na 5 grudnia 2008 w odbudowywanym obiekcie wybuchł pożar, tak niszczycielski w skutkach, że cały obiekt musiał zostać rozebrany. Mimo tej znaczącej zmiany w projekcie partnerzy postanowili go kontynuować i w zastępczych pomieszczeniach Zarządu KRNAP oraz w Gimnazjum Vrchlabí zrealizowali wszystkie działania. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronach Zarządu KRNAP www.krn timer cz, gdzie są opublikowane produkty projektu i zdjęcia z poszczególnych imprez.

Wspólne ćwiczenia jednostek straży pożarnej kraju hradeckiego i województwa dolnośląskiego

Dnia 9.09.2011 na terenie przedsiębiorstwa Veba w Broumovie odbyły się wspólne czesko-polskie ćwiczenia strażackie. Rozpoczęły się o godzinie 10:00. Ćwiczenia te były częścią programu „Współpraca jednostek straży pożarnej na czesko-polskim pograniczu, modernizacja ich wyposażenia i wzajemna pomoc w sytuacjach kryzysowych, CZ.3.22/1.3.00/09.01567“, który był finansowany z Programu Operacyjnego RCz- RP 2007 - 2013. W czerwcu 2011 odbyły się pierwsze z dwóch planowanych wspólnych ćwiczeń, w polskiej Polanicy – Żdroju, pod nazwą „Bezpieczna droga – Euro 2012”. Tematem ćwiczeń było symulowane zderzenie autobusu wiozącego kibiców piłkarskich z cysterną przewożącą niebezpieczne chemikalia.

Tematem wrześniowych ćwiczeń była z kolei powódź o wielkim zasięgu, a

ćwiczeniom nadano nazwę „Stěnavá 2011 – powódź Broumovsko“. W trakcie ćwiczeń przeprowadzono kilka typów akcji ratunkowych i prac likwidacyjnych w celu sprawdzenia funkcjonowania ośrodka operacyjnego i informacyjnego, stanu poinformowania jednostek straży pożarnej, przygotowania i szybkości reakcji (zdolności do działania) jednostek straży pożarnej i elementów składowych IZS (zintegrowanego systemu ratunkowego), ich wzajemnej współpracy, a także w celu sprawdzenia wyposażenia technicznego wszystkich interweniujących jednostek oraz skuteczności działań przeciwpowodziowych.

W ramach ćwiczeń odbyła się następująca symulacja:

Pod wpływem ulewnych deszczy na regionie Broumova i Kłodzka doszło do gwałtownego podniesienia się poziomu rzeki Stěnavy (Ścinawki) i

fala powodziowa zaalała okolice. Do rejonów, które ucierpiały najbardziej, należał teren przedsiębiorstwa Veba, gdzie zagrożona była grupa pracowników. Woda odcięła im drogi ewakuacji. Dodatkowo w przedsiębiorstwie doszło do pożaru instalacji elektrycznej dawnej kotłowni i niektórzy pracownicy zostali w ten sposób zmuszeni do schronienia się na dachu budynku. Zostają uwolnieni z wykorzystaniem sprzętu ratownictwa wysokościowego i następnie oddani pod opiekę służb medycznych, ponieważ jedna osoba została poparzona. Przeciwczono także dostawę wody na miejsce pożaru z oddalonego miejsca. Później zostają uratowane trzy osoby, które uwięzły na wodzie. Ze względu na prąd wody nie można puścić łodzi, dlatego zostaje wezwany śmigłowiec. Z niego opuszcza się ratownika i stopniowo wydobywa każdego tonącego na pokład śmigłowca, aby przewieźć

go do stanowiska pogotowia ratunkowego. Na innym zbiorniku wodnym zagrożone osoby są z kolei transportowane łodziami ratunkowymi. Zostało zgłoszone zbliżanie się drugiej fali powodziowej, jednostki strażaków podjęły zatem działania przeciwpowodziowe polegające na wybudowaniu tamy z worków z piaskiem. Aby zapobiec wydostaniu się niebezpiecznej substancji, przy dopływie do zbiornika wodnego została zbudowana ściana spiętrzająca. W czasie drugiej fali powodziowej dochodzi do zniesienia samochodu osobowego z pasażerami do rzeki. Zostają potem wyciągnięci za pomocą opuszczanego sprzętu z powrotem na brzeg. Z wydobyciem samochodu poradził sobie dźwig. Ostatnią akcją, która podsumowała całe ćwiczenia, było poszukiwanie zaginionej osoby w zbiorniku wodnym. Do akcji wprowadzono nurków, niedługo na wodzie pokazała się biała

boja, która sygnalizowała znalezienie ciała figuranta. W ćwiczeniach uczestniczyły jednostki ochotniczej straży pożarnej z czeskiego pogranicza, czyli z miejscowości Broumov, Červený Kostelec, České Meziříčí, Deštné v Orlických horách, Mladé Buky, Nový Hrádek, Opočno, Police nad Metují, Slatina nad Zdobnicí, Svoboda nad Úpou i Velichovky oraz Ochotnicza Straž Požární z partnerskich miejscowości z Polski - Kłodzka, Nowej Rudy, Polanicy Zdroju, Szczytina, Radkowa, a także inne jednostki zintegrowanego systemu ratunkowego. Oczywiście była też obecność przedstawiciela SHČMS (Stowarzyszenie Strażaków Czech, Moraw i Śląska) – stowarzyszenia kraju hradeckiego: pana burmistrza Jiřího Orsáka i innych ważnych gości, którymi byli hetman kraju hradeckiego Bc. Lubomír Franc, wicehetman kraju Helmut Dohnálek, posłanka

inż. Hana Orgoníková. Zawodowych strażaków reprezentowali generalny dyrektor Straży Pożarnej RCz (HZS ČR) generał major inż. Miroslav Štěpán, dyrektor Straży Pożarnej Kraju Hradeckiego plk inż. František Mendl i inni. W ćwiczeniach uczestniczyli także przedstawiciele polskich partnerów, na przykład starosta powiatu kłodzkiego Krzysztof Baldy, Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej Dolnego Śląska Andrzej Szczesiński i Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kłodzku Jan Chodorowski.

W pierwszej połowie roku w ramach projektu odbyło się uroczyste przekazanie wozów ratowniczo-gaśniczych, co nastąpiło 7.05.2011 w Náchodzie. Cały sprzęt został jednocześnie wykorzystany podczas ćwiczeń.

Sekretariat Euroregionu

Kolarski Mały Wyścig Pokoju 2011

Organizatorzy z Klubu Kolarskiego w Lanškrounie przygotowali w 2011 roku już 41. edycję tego wyścigu przeznaczonego dla chłopców w wieku 13 – 14 lat oraz dziewcząt w wieku 15 – 16 lat (tzw. kadetek). Spośród późniejszych odnoszących sukcesy rowerzystów podczas tego wyścigu zaczęli np. mistrzowie świata Šimůnek, Martínek, Kreuziger, medaliści mistrzostw świata Klouček, Křen, reprezentanci kraju Dolek, Fiala, Trkal, Fořt, Kreuziger mł. i wielu innych.

Historię wyścigu można podzielić według dziesięcioleci w taki sposób, że w okresie jego powstania głównym organizatorem był Wojewódzki Dom Pionierów i Młodzieży (Krajský dům pionýrů a mládeže) Hradec Králové, w 1980 roku współorganizatorem został Ośrodek Sportu Wyczynowego RH Lanškroun. Kolejną cezurę przyniósł rok 1990, gdy organizację przejął Klub Kolarski Lanškroun, który organizuje wyścig do dzisiaj.

W pierwszym dziesięcioleciu trasy etapów prowadziły po całym kraju wschodnioczeskim, drugie dziesięciolecie można nazwać czesko-polskim wyścigiem na trasie Hradec Králové - Wałbrzych. Miastami etapowymi były

np. Rychnov nad Kněžnou, Vamberk, Lanškroun, Králíky, a na terenie Polski Bystrzyca Kłodzka, Nowa Ruda, Kudowa Zdrój i Wałbrzych.

Od 1990 roku wyścig jeździł tylko w Lanškrounie i okolicy. W połowie 2010 roku nawiązano partnerskie stosunki między Klubem Kolarskim Lanškroun a Ludowym Kolarskim Klubem Sportowym „Górník Wałbrzych”. Kulminacją współpracy stanowi podpisanie „Porozumienia o współpracy”, w którym obaj partnerzy zobowiązali się do organizowania części wyścigu na swoim terenie. Dzięki temu w roku 2011 impreza została ponownie zaplanowana jako międzynarodowy czesko-polski wyścig kolarski z pięcioma etapami.

Kolarski Mały Wyścig Pokoju 2011 został uroczystie zainaugurowany z udziałem przedstawicieli miasta i ważnych gości w czwartek 2.06.2011 po południu ze startem na placu J.M. Marků w Lanškrounie. 91 zawodników (50 z Czech i 41 z Polski) udało się na trasę o długości 40,9 km, która prowadziła z Lanškrounu przez Horní Čermná, Bystřec, Mistrovice, Jablonec nad Orlicí, Bystřec i Výprachtice z powrotem do Lanškrounu. Następnego dnia w godzinach przedpołudniowych na młodych kolarzy czekała jazda na czas na trasie o długości 8,8 km, a po

południu etap prowadzący z miasta Lanškroun przez Sázev, Lubník, Tatenice, Strážná, Cotkytlí, Horní Heřmanice, Výprachtice, Nepomuky z powrotem do Lanškrounu. Trasa tego etapu liczyła 41,2 km. Po zakończeniu każdego etapu najlepsi zawodnicy w poszczególnych kategoriach otrzymywali koszulki (różową - dla najlepszej kadetki etapu, białą - dla najlepszego zawodnika, rocznik 1998, niebieską - dla zwycięzcy rywalizacji punktowej, białą w grochy - dla najlepszego zawodnika w jeździe pod górę i żółtą - dla lidera całego wyścigu), które organizator po zakończeniu każdego etapu wręczał poszczególnym zwycięzcom, ponieważ wyścig przebiegał zgodnie z obowiązującymi regułami Czeskiego Związku Kolarskiego.

Po dwóch dniach wyścigu zawodnicy przenieśli się do polskiego Wałbrzcha, gdzie miejscowy klub kolarski zorganizował dwa etapy. W sobotę 4.06 w programie była jazda na czas pod górę o długości 4,3 km, a w niedzielę 5.06.2011 końcowy etap bezpośredni w Wałbrzychu o długości 24 km, tzw. kryterium. Po zakończeniu wyścigu zostały ogłoszone wyniki całościowe, a najlepsi kolarze i kolarki, łącznie z najmłodszym uczestnikiem nagrodzeni.

Anenský vrch

Anenský vrch (Ernestinenberg, Anenský Wierch) był ważnym miejscem pielgrzymkowym w Górach Orlickich. Na zdjęciu wykonanym przed I wojną światową widać kaplicę św. Anny, patronki Gór Orlickich, zbudowaną w 1880 roku, platformę widokową o wysokości 8 metrów, słup maryjny z 1870 roku i w tle krzyż z piaskowca z 1858 roku. (zdjęcie: archiwum miasta Rokytnice v Orł.horách)

Współczesne zdjęcie wieży widokowej Anna o wysokości 16,5 m.

Wieża widokowa Anna na Anenskim Wierchu (Anenský vrch, 991 m n.p.m.) została zbudowana w 2010 roku przez przedsiębiorstwo państwowe Lasy Republiki Czeskiej. Projekt był współfinansowany ze środków UE. Wysokość wieży to 16,5 metra.

Anenský vrch, czyli Anenski Wierch, czasem nazywany też Arnošćin vrch, wcześniej był pozbawiony roślinności i z powodu swoich rozległych widoków zawsze był popularnym miejscem. Jednocześnie stanowił najwyższy punkt dóbr rokytnickich. Od XVIII wieku jest kojarzony z kultem świętej Anny, patronki Gór Orlickich. Pierwsza drewniana kaplica pielgrzymkowa poświęcona św. Joachimowi i św. Annie stała na szczycie wzgórza prawdopodobnie już w 1766 r. Kazał ją zbudować właściciel dóbr rokytnickich hrabia Nostitz. W 1858 roku wzniesiono kaplicę z kamienia. Jej budowę zainicjowała wówczas hrabianka Ernestina z Nostitz (stąd nazwa Arnošćin vrch/ Wierch Ernestyny lub też Arnoštka, po niemiecku Ernestinenberg). Wokół

kaplicy zbudowano drogę krzyżową, którą później uzupełniła jeszcze rzeźba z piaskowca Zbawiciela na krzyżu, ze św. Janem i Marią u stóp oraz liczący cztery metry wysokości słup maryjny. W 1880 r. została zbudowana całkiem nowa kamienna kaplica, ponownie dzięki wkładowi rodziny Nostitzów. Pierwszy budynek wieży widokowej powstał w sąsiedztwie kaplicy dopiero na początku XX wieku. Była to prosta budowla o wysokości 8 metrów. Przestała istnieć prawdopodobnie około 1920 roku.

Władze wojskowe wybudowały następnie na szczycie wzgórza drewniany punkt triangulacyjny z miejscem widokowym. W 1936 roku zdecydowano o zbudowaniu tu stałych umocnień z żelbetu. Bezpośrednio na Anenskim Wierchu zbudowano dwa bunkry, łączące się z linią ciężkich obiektów w kierunku twierdzy Hanička i rzędnej Komáří vrch. Izolowany bunkier piechoty R-S 84 pod kryptonimem Arnošt (na wzgórzu w kierunku Haničky) został wybetonowany w dniach 20 – 23 października 1937, miał kubaturę 410 m³ i II stopień wytrzyma-

łości, był to tzw. Arab. Jego załoga miała liczyć 19 mężczyzn. Izolowany bunkier piechoty R-S 85 pod kryptonimem Anna został wybetonowany w dniach 14 – 19 października 1937, miał kubaturę 867 m³ i I stopień wytrzymałości, tzw. Rzymianin. Jego załoga miała liczyć 23 mężczyzn.

Miejsce pielgrzymkowe musiało więc ustąpić interesom obrony kraju. Kaplica została rozebrana w 1937 roku i przewieziona do pobliskiej osady Hadinec, figury z piaskowca trafiły do Neratova. Po drugiej wojnie światowej znaczenie turystyczne Anenského Wierchu zaczęło maleć. Obecna wieża widokowa jest bezobsługowa i otwarta przez cały rok. Ze szczytu wieży rozciąga się piękny widok na grzbiety Gór Orlickich i poprzez Kotlinę Kłodzką na masyw Śnieżnika. Przy dobrej widoczności można stąd podziwiać Karkonosze, ale też Nizinę Połabską ze wznoszącą się nad nią Kuněticką horą koło Pardubic. Na szczyt wzgórza prowadzi po utwardzonej drodze odnoga czerwonego szlaku Jiráskova stezka. Idealna trasa na wycieczkę rowerową.

Warsztaty plastyczne pod Śnieżnikiem

Miasto Staré Město i polska miejscowość Stronie Śląskie ściśle i aktywnie współpracują od ponad 15 lat. Miejscowości obu partnerów leżą pod Śnieżnikiem (po czesku: Králickim Sněžníkem), jedna po czeskiej, druga po polskiej stronie, mają więc do siebie naprawdę bardzo blisko.

Projekt realizowany w tym roku jest kontynuacją udanej wzajemnej współpracy w minionych latach. Mikroprojekt obejmuje kilka spotkań i imprez o różnorodnej tematyce. Są to wiosenne i jesienne warsztaty plastyczne, czesko-polskie przedstawienia teatru pantomimy, koncerty, wydanie czesko-polskiego kalendarza konkursowego poświęconego imprezom kulturalnym organizowanym przez obu partnerów, konkurs fotograficzny, wykonanie drobnych przedmiotów promocyjnych dla uczestników, a także współpraca centrów informacji.

Pierwsza część tych spotkań, nazwana wiosennym etapem warsztatów pla-

stycznych, odbyła się w sobotę, 16.04 i w niedzielę 17.04.2011. Program warsztatów plastycznych był przeznaczony dla dzieci i dorosłych, wzięło w nich udział 40 osób.

Organizator warsztatów przygotował dla uczestników kurs malowania z wykorzystaniem prawej hemisfery mózgu, malowanie na jedwabiu, warsztaty plastyczne dla dzieci i kurs wyplatania koszyków.

Do najpopularniejszych należał kurs malowania prawą hemisferą mózgu. Jego sens polegał na tym, aby za pomocą prostych technik plastycznych nauczyć się angażować i aktywnie wykorzystywać prawą hemisferę mózgu, która odpowiada za emocje i kreatywność. Innym celem było połączenie i współpraca obu hemisfer oraz wytworzenie stanu równowagi. Przy innej technice plastycznej – malowaniu na jedwabiu uczestnicy przyswoili sobie podstawowe techniki malowania, akwarele, efekty solne, malowanie konturów. W czasie warsztatów

plastycznych, które były przeznaczone specjalnie dla dzieci w wieku 3-12 lat, najmłodsi mogli wypróbować różne techniki plastyczne dostosowane do ich wieku. Młodsze dzieci z pomocą rodziców tworzyły wyroby z papieru, malowały akwarelami, farbami i kredkami pastelowymi motywy zwierzątek i postaci bajkowych. Starsze dzieci miały możliwość zapoznania się z malowaniem gorącym woskiem, czyli tzw. malarstwem enkaustycznym. Wszyscy mogli wykonać oryginalną koszulkę techniką sitodruku przez specjalny szablon. Podczas kursu wyplatania koszyków z papieru uczestnicy mogli zrobić koszyk lub inny przedmiot.

Mikroprojekt jest ukierunkowany na wsparcie działań typu People-to-People, które przyczyniają się do pokonywania barier językowych i narodowościowych, rozwijają współpracę międzynarodową, ponieważ obaj partnerzy wspólne imprezy razem przygotowują, ustalają ich program i wspólnie je realizują.

Poprawianie dostępności obszarów przygranicznych

Na początku listopada 2011 zostały zakończone kolejne ważne działania służące zwiększeniu dostępności dwóch obszarów przygranicznych.

Jednym z nich jest przebudowa drogi z Oleśnicy w Orlických horách przez Polom do Sedloňova. Prace, prowadzone na łącznej długości prawie 6,8 km, stanowiły zakończenie kolejnego etapu projektu pod nazwą „Modernizacja dróg dojazdowych do przejścia granicznego Olešnice v Orlických horách - Lewín Kłodzki”. Projekt jako całość zostanie zakończony w 2012 roku remontem drogi po polskiej stronie – odcinek Lewín Kłodzki w kierunku Kłodzka (właśnie trwa przebudowa), drugi odcinek w kierunku Kudowy Zdroju oraz droga z Lewina Kłodzkiego w stronę granicy państwa.

Inwestorem tego etapu był Kraj Hradeckí, który jest jednocześnie partnerem wiodącym wspólnego czesko-polskiego projektu. Pozostałymi partnerami są Zarząd Dróg Kraju Hradeckiego zapewniający dokumentację projektową, nadzór techniczno-budowlany i bezpieczeństwo pracy oraz Powiat Kłodzki i Gmina Lewín Kłodzki realizujące podobne inwestycje po polskiej stronie. Modernizacja drogi z Olešnic v Orlických horách do Sedloňova

za 47 mln CZK obejmowała nie tylko naprawę nawierzchni, ale także remont poboczy, oczyszczenie i pogłębienie rowów przydrożnych, uzupełnienie krawężników drogowych, przebudowę i odnowienie zjazdów, murów oporowych i przepustów oraz osadzenie barier drogowych, zostało też odnowione oznakowanie dróg, posadzono 80 sztuk drzew.

Cały projekt został przygotowany i był koordynowany przez Regional Development Agency (RDA), która jest agencją Euroregionu Glacensis.

Drugim miejscem był 7,02-kilometrowej długości odcinek drogi prowadzącej z Pástvin do Mladkova, dochodzącej bezpośrednio do przejścia granicznego Dolní Lipka - Boboszów, remontowanej w ramach projektu „Poprawa dostępności regionu Králického Sněžníka”.

Inwestorem etapu o wartości prawie 54 mln CZK był Kraj Pardubický, który jest jednocześnie partnerem wiodącym. Partnerem projektu jest Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, która zrealizowała modernizację odcinka drogi

Idzików – Bystrzyca Kłodzka o długości 8,93 km bezpośrednio dochodzącego do przejścia granicznego Dolní Lipka - Boboszów.

Po czeskiej stronie została wykonana całkowita modernizacja drogi wraz z remontem istniejących i budową nowych przepustów, ułożeniem chodników, oświetleniem przejść, wyremontowaniem odwodnienia nawierzchni jezdni, wycięciem 126 i posadzeniem 145 szt. drzew.

Realizacja tych dwóch projektów znacząco przyczyniła się do rozwoju nie tylko czesko-polskiego pogranicza, stan infrastruktury w zasadniczy sposób wpływa bowiem na wszystkie obszary życia mieszkających tutaj ludzi. Jednocześnie nastąpiło zwiększenie dostępności, skrócenie i uproszczenie komunikacji drogowej między obu krajami. Czesko-polskie projekty zostały sfinansowane z funduszy UE w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Polska.

Sekretariat Euroregionu

Prezentujemy Państwu na najbliższych stronach szereg wydarzeń realizowanych w ramach partnerskiej współpracy Nowa Ruda - Braumov

Polsko-czeska olimpiada sportowa.

Już po raz drugi odbyła się w Szkole Podstawowej nr 2 im. Janusza Korczaka w Nowej Rudzie polsko-czeska olimpiada sportowa. Podobnie jak w roku ubiegłym, dzięki realizacji mikroprojektu współpracy naszej szkoły ze Szkołą im. Masaryka w Broumovie w ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007-2013 oraz budżetu państwa, takie przedsięwzięcie mogło zostać zrealizowane. 17 czerwca 2011 r. łącznie 180 uczniów spotkało się, by wziąć udział w przedsięwzięciu o charakterze edukacyjno-sportowym. Swoją obecnością zaszczytili nas Burmistrz – Pan Tomasz Kiliński, Naczelnik Wydziału Infrastruktury Społecznej – Pan Leszek Wójcik i przedstawiciel Wydziału Rozwoju i Promocji - Pani Anna Zawislak, która jest współtwórcą II edycji mikroprojektu, tym razem pod nazwą „Kulturowy zawrót głowy”. W tym roku nowym elementem było zaproszenie do udziału w spartakiadzie przedstawicieli uczniów wraz z opie-

kunami z Zespołu Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie. Poprzez tego typu wspólne działania nasza szkoła promuje hasła: integracja środowiska lokalnego, integracja środowiska pogranicza, sport = zdrowy tryb życia.

W ramach olimpiady sportowej, przeprowadzonej metodą stacijną przygotowano 10 konkurencji dla drużyn międzynarodowych: bieg wahałowy, rzut piłeczką palantową, skok w dal, bieg krótki (40m-60m) na czas, pchnięcie kulą (kule 1kg, 2 kg, 3 kg), strzały do tarczy łuczniczej, ćwiczenia z wykorzystaniem Outdoorfitnessu, przeciąganie liny, skoki w workach, układanie przywitań, pożegnań oraz pozdrowień w języku polskim i czeskim z wykorzystaniem rozsypanki literowej. Przy pokonywaniu kolejnych konkurencji ważne było, aby każdy uczestnik je ukończył, w ten sposób każde dziecko miało szansę przezwyciężyć swoje słabości, i bez względu jaki osiągnęło wynik, dać poczucie własnej wartości. Nauczyciele, pracownicy obsługi z SP2 oraz rodzice uczniów naszej szkoły byli w tym dniu prowadzącymi konkurencje sportowe, opiekunami grup, pomagali przy wydawaniu posiłków. Do zmagania sportowych wykorzystano sprzęt, który został zakupiony w ramach mikroprojektu w tym jak i w

ubiegłym roku. Konkurencje były prowadzone na boisku wielofunkcyjnym, biegni i terenie zielonym - należącym do szkoły i stadionie Klubu Sportowego „Piast” Nowa Ruda.

Między kolejnymi zmaganiem grupy miały zaplanowany smaczny poczęstunek. Catering został przygotowany przez Panią Marię Michałek – właścicielkę restauracji „Rycerska”. Podsumowaniem tegorocznego spotkania był mecz piłki nożnej, który rozegrały drużyny naszej szkoły i szkoły z Broumova oraz pokazy aerobiku uczennic z klas IV-VI. Mecz bardzo rozgrzał całą widownię, uczniowie głośno dopingowali swoje drużyny, chirliderki z SP2 mocno skandowały naszym piłkarzom. Niestety, mecz zakończony remisem 3:3, po rzutach karnych wygrała drużyna z Czech wynikiem 6:4. Był to już drugi rozegrany mecz między naszymi szkołami i należy obiektywnie stwierdzić, że nasza drużyna, mimo że i tym razem przegrała, jest coraz lepsza - różnica w wyniku tym razem była niewielka. Chłopcy z Broumova są drużyną piłkarską, która trenuje, bierze udział w międzyszkolnych rozgrywkach na terenie Czech. W skład naszej drużyny szkolnej wchodzi chłopcy, którzy lubią ten sport, ale nie wszyscy trenują w klubie. Trzeba przy-

znać, że grali z wielką pasją. Chłopaki nie martwcie się – za rok rewanż!!! Na zakończenie Olimpiady 2011 podczas apelu każdy z uczestników otrzymał specjalne wydanie Uczniaka – szkolnej gazetki, pamiątkowy dyplom w teczce promującej projekt oraz nadmuchiwana piłkę plażową, która będzie świetnym elementem wakacyjnych zabaw. Kolejne spotkanie sportowe planujemy już za rok...

Szkolny Koordynator Projektu Urszula Kamińczak-Podgórna

Kulturowy zawrót głowy

Dnia 26 maja 2011 r. grupa uczniów i nauczycieli czeskich gościła w naszym mieście.

Byli to uczniowie z opiekunami z zaprzyjaźnionej Szkoły im. Masaryka w Broumovie.

Wizyta naszych gości odbyła się w ramach mikroprojektu polsko-czeskiego pod nazwą „Kulturowy zawrót głowy” realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 2 w Nowej Rudzie i partnerską Szkołę z Broumova. Jest to już kolejny wspólny projekt tych dwóch szkół.

Uczniowie z czeskiej szkoły mogli zobaczyć Miejski Ośrodek Kultury – a w nim zwiedzić m.in. pomieszczenia kinooperatora i oświetleniowca. W Bibliotece Publicznej goście mieli okazję zobaczyć zbiory utworzone w ramach działania w projekcie „Multimedialne pogranicze” i wydawnictwa w języku czeskim oraz czeskich autorów, które są w zasobach biblioteki.

Dzięki serdecznej gościnności Dziekana Jerzego Kosa – dzieci zwiedziły kościół parafialny św. Mikołaja. Przewodnikiem po mieście był Pan Andrzej Behan, który pięknie przybliżył nie tylko historię kościoła, ale także historię zamku rodu von Stillfriedów.

Będąc w Rynku goście spotkali się również z Burmistrzem Miasta Nowej Rudy - Panem Tomasz Kiliński w Ratu-

szu Miejskim. Należy też wspomnieć, że podczas całej eskapady po Nowej Rudzie towarzyszył zwiedzającym tłumacz - Pan Witold Gajda, dzięki któremu przekazywane wiadomości i komunikacja z dziećmi oraz nauczycielami czeskimi była dużo łatwiejsza. Po wizycie w Urzędzie Miasta, gdzie uczniowie otrzymali drobne upominki - przyszedł czas na kolejną atrakcję. Odwiedziny w Muzeum Górnictwa i ognisko z kielbaskami, przy którym uczniowie mogli się podzielić wrażeniami z pobytu w muzeum.

Ostatnim punktem wycieczki była wizyta w CTS w Słupcu i zabawy w wodzie a następnie pyszny posiłek, który czekał na dzieci w restauracji „Sportowa”. Po całym dniu pełnym atrakcji nasi goście wrócili do domu.

Organizacją i opieką nad całością wycieczki po stronie polskiej zajmowały się Panie:

Urszula Kamińczak-Podgórna, Wiesława Małachowska i Joanna Fiszer. Składamy podziękowania Panu Burmistrzowi i Wydziałowi Promocji UM za upominki, Panu Andrzejowi Behanowi, który wystąpił w roli przewodnika po naszym mieście, pracownikom biblioteki i Dziekanowi naszej noworudzkiej parafii za życzliwość i serdeczne przyjęcie. Mamy nadzieję, że był to udany pobyt zachęcający naszych sąsiadów do powrotu do Nowej Rudy wraz ze swoimi bliskimi, co będzie kolejnym krokiem w kierunku integrowania się społeczności pogranicza.

Koordynatorzy projektu „Kulturowy zawrót głowy”

Czarownice z certyfikatem w szkole!

Pajaki, nietoperze, szcury - brr...towarzyszyły nam 29.04.2011 r. podczas kolejnego projektowego spotkania w szkole w Broumovie. 60 uczniów naszej szkoły wraz z 6 opiekunami pojechali do Czech na „Czarodziejnice”. Mielśmy być przebrani za czarownice,

lecz nie wszyscy chcieli. W Czechach wszyscy byli poprzebierani - nawet opiekunowie. Na początku wszyscy zostali przypdzielani do różnych drużyn pięcioposobowych, dołączyli się do nas Czesi. Dostaliśmy torby z poczęstunkiem. Każda z drużyn miała swój kolor - to była jednocześnie nazwa grupy. Mielśmy też chusteczki w kolorach drużyn: różowy, żółty, fioletowy, zielony, niebieski i pomarańczowy. Każda z drużyn miała wiele zadań do wykonania. Za udział w konkursach sportowych dostawaliśmy nagrody - czyli słodczy. Były takie zabawy jak: skakanie w workach, bieganie w wielkich butach, latanie na miotle, rzucanie do celu i wiele innych. Po wszystkich konkursach mogliśmy zrobić sobie chwilę przerwy, czyli napić się i coś zjeść. Jak już odpoczęliśmy, poszliśmy do budynku, tam robiliśmy kapelusze. Inne grupy wykonywały: koty, pajęczyny z pajakami, piekły i ozdabiała masą marcepanową ciasto, robiąc gąsienice, szcury i inne „paskudztwa”, powstały marionetki w kształcie czarownic i ogromne czarownice wyglądające jak nasze marzanny. Na koniec zebraliśmy się przy czeskiej szkole obok wielkiego ogniska, w którym spaliliśmy jedną taką czarownicę, tak jak w Polsce palimy marzanny. Drugą dostała Pani Dyrektor od Czechów i bardzo się ucieszyła. Jak czarownica się już spaliła, to poszliśmy na plac za szkołą, gdzie panie z Czech podziękowały nam, że przyjechalśmy i dały naszym paniom i nam certyfikaty ze Złotu Czarownic. Dostaliśmy też kubeczki ze znakami „Czarodziejnice”. To, co zrobiliśmy w grupach, mogliśmy zabrać na pamiątkę do domu. Bardzo śmieszne było to, że nie zawsze rozumieliśmy, co Czesi do nas mówią i kombinowaliśmy, żeby ich zrozumieć, pytaliśmy, czy znają j. angielski, ale oni też nie do końca nas rozumieli i wszyscy mieliśmy wielki ubaw.

Było super, mam nadzieję, że za rok też pojadę, to było cudowne przeżycie i sympatyczne spotkanie.

Redaktor „Uczniaka”
Zuzanna Bendiul kl.4 b

I się zaczęło krecić...

22 marca 2011 grupa dzieci z naszej szkoły wraz z opiekunami wzięła udział w uroczystym otwarciu II edycji projektu współpracy polsko-czeskiej naszej szkoły i szkoły w Broumovie. Uroczystość i późniejsze warsztaty odbywały się w Infocentrum w

Broumovie. Pani dyrektor Szkoły im. Masaryka w Broumovie – Vlasta Šrottová przywitała wszystkich gości. Przedstawiła założenia projektu na rok 2011 po stronie czeskiej, a Pani dyrektor ze Szkoły Podstawowej nr 2 – Urszula Kamińczak-Podgórna dopowiedziała, jakie działania projektowe będą realizowane po stronie polskiej i przekazała logo projektu. Po krótkich wystąpieniach w rodzinnej atmosferze, wspólnie Pani dyrektorki zaprosiły dzieci i nauczycieli do udziału w dalszej części spotkania.

Rozpoczęła się część praktyczna spotkania – warsztaty językowe, podczas których dzieci z zaprzyjaźnionych szkół tworzyły słowniczki polsko – czeskie. W zajęciach wzięli udział uczniowie z klas II, III i IV. Wspólnie z czeskimi kolegami zostali podzieleni na cztery grupy. Każdej z nich przypisano inny kolor oraz temat tworzonego słownika. W ten sposób każda grupa tworzyła hasła w następujących kategoriach: szkoła, rodzina, środowisko oraz podróże. Uczniom przydzielono również opiekuna polskiego i czeskiego. Zadaniem nauczycieli było czuwanie nad poprawnością wykonywanych

poleceń. Ponieważ nie było to pierwsze spotkanie naszych uczniów w Broumovie, dzieci czuły się ośmielone i chętne do współpracy.

Wszystkie zadania aktywizowały całą grupę. Przy tworzeniu tematycznych słowniczków pomocne okazały się profesjonalne słowniki polsko – czeskie, z których mogły korzystać dzieci, np. przy opisywaniu ilustracji. Każdy bowiem obrazek musiał być podpisany polską i czeską nazwą. Dzięki temu uczniowie mogli porównać formę zapisu oraz prawidłową wymowę obcych dla nich słów. Zaskakujące były niektóre nazwy, np. polskie nożyczki to czeskie nůžky, a nasze nůžky po czesku znaczy – nožičky. Uczniowie wzięli udział również

w zabawach zatytułowanych: Labirynt, Pantomima, Turlanie piłki, Układanie puzzli. Wszystkie te ćwiczenia miały na celu bogacenie słownictwa oraz zwiększenie ilości haseł w słownikach. Dzieci bardzo szybko zapamiętywały i przyswajały sobie nowo poznane słowa. Pracowały w miłej, serdecznej i przyjacielskiej atmosferze. Wszystkim dopisywał humor. W przerwie dzieci miały przygotowane poczęstunek. Wszystkim bardzo smakowały przygotowane kanapki, słodkości i napoje.

Po zakończonych zadaniach każda grupa zaprezentowała efekty swojej pracy, a pozostali uczniowie oglądali i przysłuchiwali się pokazom swoich kolegów. Wszyscy byli bardzo zadowoleni. Na twarzach dzieci i dorosłych gości uśmiech. Obdarowani drobnymi upominkami uczniowie, z niecierpliwością będą oczekiwać kolejnego spotkania z czeskimi przyjaciółmi.

Anna Wiącek
Urszula Kamińczak-Podgórna

Spacerkiem po Broumovie

W ramach mikroprojektu „Kulturowy zawrót głowy – Znovu spolu u jednoho stolu” realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 2 w Nowej Rudzie i Szkołę im. Masaryka w Broumovie z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis UE dnia 19 maja 2011 odbyło się kolejne spotkanie dzieci i młodzieży z Polski i Czech.

Tym razem uczniowie klas drugich i trzecich wraz z opiekunkami: Joanną Fiszer, Danutą Sochą, Elżbietą Zielińską i Moniką Chmiel wzięli udział w wycieczce do Broumova. Działanie było zorganizowane przez stronę czeską. Każdy z uczestników się zastanawiał, co tym razem zaproponują nam przyjaciele z Czech. Każde spotkanie jest inne. Kiedy dojechalismy do Broumova, wysiedlismy przy szkole i stąd wyruszyliśmy do Broumovskiego Urzędu Miasta na spotkanie z panem Starostą. Towarzyszył nam tłumacz pan Witold Gajda. Pan Starosta opowiedział o swoim mieście i zaprosił nas na poczęstunek. Następnie przepięknymi i wyremontowanymi uliczkami miasta doszliśmy do Klasztoru Ojców Benedyktynów. Po klasztorze oprowadził nas przewodnik, a najciekawszymi

miejscem była ogromna biblioteka licząca 17.000 woluminów, z których najcięższe waży 20 kg. Po opuszczeniu klasztornych murów ulicami miasta dotarliśmy do drewnianego, zabytkowego kościołka, który zbudowany został bez użycia gwoździ. Kościółek otacza cmentarz, na którym znajduje się bardzo dużo poniemieckich grobów.

Po krótkiej opowieści o historii tego miejsca, czeskim autokarem pojechaliśmy do Otovic na przepyszny obiad. Po posiłku i chwili odpoczynku czekała na nas kolejna atrakcja... mini zoo. Nasza radość była ogromna. W dużych zagrodach na powietrzu spacerowały różne egzotyczne zwierzęta. Mogliśmy karmić lamy, wielbłąda, kuczki, widzieliśmy strusie i bardzo oryginalne króliki o pięknym futerku.

Niektórzy z nas odbyli krótkie przejażdżki konne pod opieką nauczycieli. Z koleżankami i kolegami z Czech piekliśmy kiełbaski, bawiliśmy się, mieliśmy także zorganizowane wyjści sportowe na wesoło.

Choć niektórzy z nas byli zmęczeni to dzień był bardzo udany. Pogoda dopisała, humory także. Niewątpliwie każdy z nas miał kolejną okazję do poznawania kultury naszych sąsiadów, zwiedzenia Broumova i okolic, które leżą bliżej Nowej Rudy niż ... Kłodzko.

Za tydzień dzieci z Czech przyjadą do nas. Będą zwiedzały nasze miasto, a potem czekają jeszcze inne atrakcje, m.in. pobyt na basenie w CTS w Słupcu.

**Koordynatorzy projektu
„Kulturowy zawrót głowy”**

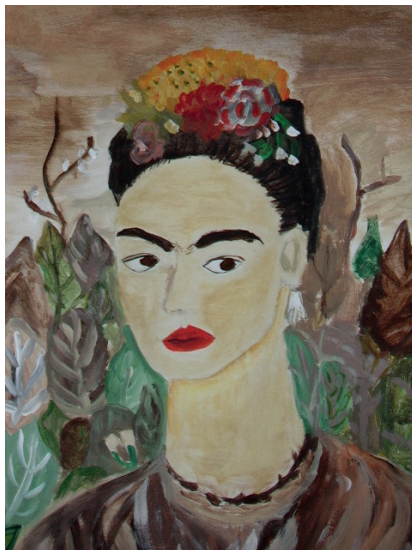
Wehikuł czasu

W ramach mikroprojektu „Kulturowy zawrót głowy” realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 2 im. Janusza Korczaka w Nowej Rudzie i Szkołę im. Masaryka w Bromowie, finansowanego z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis, 14.10.2011r. odbyło się kolejne spotkanie, zorganizowane, tym razem po stronie Polskiej.

Były to warsztaty plastyczne pod nazwą „Wehikuł czasu”, podczas których uczestnicy mieli okazję przenieść się w czasie śladami wielkich malarzy i ich dzieł. Spotkanie otworzyła pani wicedyrektor

Wiesława Małachowska, witając gości z Czech i uczniów z naszej szkoły.

Pani Monika Stokłosa - organizator i pomysłodawca warsztatów wyczytała opiekunów grup i przydzielone do nich dzieci polskie i czeskie. Po rozdaniu

kolorowych chust dla każdej z grup, dzieci wraz z nauczycielami udali się do klas, gdzie czekały na uczniów przygotowane dzień wcześniej materiały plastyczne i akcesoria niezbędne do wykonania zadanych i zaplanowanych prac malarskich: informacje o artystach, reprodukcje dzieł, sztalugi, podobrazia, farby, pędzle, ołówki, kredki, papier, a także przygotowany poczęstunek.

Uczniowie biorący udział w warsztatach byli podzieleni na 10-cio osobowe grupy, po 5-cioro dzieci z każdej ze szkół, z dwoma opiekunami. 14-stu opiekunów było z Polskiej Szkoły, 6-ciu z Czeskiej. W każdej grupie miały powstać dwa obrazy na płótnach będące efektem wspólnych działań wszystkich dzieci.

Uczniowie, pod okiem i z pomocą opiekunów grup i pani Moniki Stokłosa, pracowały przez ok. 2,5 godziny, nad kopia lub obrazem w stylu jednego z 10-ciu, wcześniej

wybranych i przydzielonych twórców: Leonarda da Vinci, Salvadora Dali, Pabla Picassa, Gustawa Klimta, Claude Moneta, Alfonsa Muchy, Fridy Kahlo, Stanisława Wyspiańskiego, Vincenta van Gogha, Paula Gauguina.

Dzieci jeszcze przed warsztatami zapoznawały z twórczością artysty, z którym przyszło im się zmierzyć: z charakterystycznymi cechami stylu w jakim tworzył i fragmentami jego biografii. Ponadto już wcześniej miały okazję wykonać rysunek na podstawie wybranego dzieła „swojego” twórcy.

Przy realizacji założeń spotkania praca przebiegała bez zakłóceń, dzieci malowały zgodnie i sprawnie.

Podczas warsztatów uczniowie mieli okazję zapoznać się z nową dla większości techniką wykonania obrazu na płótnie farbami akrylowymi, wymienić doświadczenia z koleżankami i kolegami z Czech, rozwijać twórczą wyobraźnię i dać upust spontanicznej, twórczej ekspresji.

Ponadto, w pełni ujawnił się ponadwzrostowy i ponadczasowy język sztuki, owocując 20-stoma obrazami, które spotkały się z ogólnym aplauzem i podziwem. Po zakończonej pracy, wszystkie grupy warsztatowe zaprezentowały swoje dzieła na sali gimnastycznej, gdzie pani wicedyrektor i pani M. Stokłosa podsumowały i zakończyły spotkanie.

Uczniowie, nie kryli zadowolenia z efektów własnej pracy i pracy kolegów.

Dodatkowym, nieplanowanym i miłym akcentem stało się zainteresowanie i zaangażowanie prowadzących warsztaty nauczycieli: niektórzy obudzili dawno uśpione artystyczne pasje, inni po raz pierwszy odkryli przyjemność malowania, dowodząc tym samym istnienia uniwersalnej wartości sztuki: możliwości jej odbioru, przeżywania i własnego tworzenia.

Monika Stokłosa

Przejścia graniczne

- wciąż aktualny temat dla Euroregionu Glacensis

Już od powstania Euroregionu Glacensis jednym z jego głównych działań jest zapewnienie przepustowości granicy państwa. Mimo że Republika Czeska i Rzeczpospolita Polska w 2007 roku weszły do strefy Schengen, nadal konieczne jest zajmowanie się aktualną kwestią przepustowości granicy. Z inspiracji Euroregionu Glacensis zorganizowano w ostatnim okresie kilka spotkań poświęconych temu tematowi.

Dnia 30.06.2011 w Meziměstí odbyło się spotkanie w sprawie możliwości poprawienia przepustowości przejść granicznych Meziměstí-Golińsk i Otovice-Tłumaczów. Z udziałem przedstawicieli samorządów miasta Meziměstí, miejscowości Otovice, Radków, Mieroszów, przedstawicieli Kraju Hradeckiego, Urzędu Wojewódzkiego z Wrocławia, Dyrekcji Dróg i Autostrad oraz Euroregionu Glacensis. Do spotkania doszło w związku z organizacją piłkarskich Mistrzostw Europy w 2012 roku. Strona polska przedstawiła planowane inwestycje na wybranych przejściach granicznych. Na przykład w Golińsku został wybudowany nowy, niezależny pas „serwisowy” do ewentualnego odstawiania pojazdów. Planowane inwestycje umożliwią także ponowne wprowadzenie kontroli granicznej, na przykład w okresie epidemii. Drugim tematem wspólnych rozmów była możliwość zmiany tonażu. Obecnie na przejściach granicznych Meziměstí-Golińsk i Otovice-Tłumaczów po stronie czeskiej ograniczony jest ruch pojazdów silnikowych o masie całkowitej do 6 t. Z kolei po polskiej stronie zamiast znaków ograniczających masę całkowitą są znaki informujące o maks. dopuszczalnym nacisku na jedną oś, co stanowi dużą różnicę. Czeskie ustawodawstwo umożliwia ustanawianie wyjątków na potrzeby lokalnych przewoźników.

W Polsce wyjątki są możliwe tylko w odniesieniu do jednorazowego przewozu ponadwymiarowych ładunków. Odrębne ustawodawstwo uniemożliwia zatem większy rozwój działalności gospodarczej, na co od dawna zwracają uwagę przedstawiciele Izby Gospodarczej. O podniesieniu tonażu na tych przejściach granicznych można będzie rozmawiać w nawiązaniu do ewentualnej przebudowy drogi po polskiej stronie i po uzgodnieniach z organami ochrony przyrody. W rejonie Gór Orlickich przygotowywana jest obecnie inwestycja w okolicy przejścia Bartošovice v Orlických horách – Niemojów. Chodzi o remont około 200 m drogi do przejścia granicznego. W tej chwili rozstrzygane są zmiany majątkowe i wykupy gruntów pod możliwe rozbudowanie drogi i mijanki. Częścią planu remontów jest także rekonstrukcja dwóch mostów, z czego jeden jest graniczny. Aktualny stan murów oporowych mostu przez Divoką Orlicę wymaga szybkiego remontu. Zgodnie z międzynarodową umową o utrzymaniu mostów granicznych jest to w gestii strony czeskiej, a konkretnie Kraju Hradeckiego.

Na terenie Kraju Pardubického przygotowywana jest w tej chwili infrastruktura umożliwiająca przekraczanie granicy na przejściu Kamieńczyk – Mladkov. Podczas wizji lokalnej dnia 7.09.2011

zostały zaprezentowane plany techniczne ze strony polskiej przez Powiat Kłodzki i z czeskiej strony przez Kraj Pardubicki, jako autorów projektu. Planuje się zbudowanie asfaltowej drogi przez przejście i parkingu po stronie czeskiej. Inwestycje nie będą miały wpływu na zmianę trybu funkcjonowania przejścia.

„Możemy mieć nadzieję, że stopniowa przebudowa infrastruktury transportowej po obu stronach polsko-czeskiej granicy umożliwi w przyszłości jej większą przepustowość. W ubiegłym roku przejechaliśmy całą granicę z przedstawicielami Ministerstwa Transportu, które jest odpowiedzialne za aktualizację umowy polsko-czeskiej o budowie i utrzymaniu obiektów mostowych na czesko-polskiej granicy. Przedstawiliśmy kilka nowych planów, które będziemy się starali stopniowo zrealizować. W tej chwili wszystkie plany są już uzgodnione na poziomie rządowym i odnotowane we wspomnianej umowie, dzięki czemu został przeprowadzony pierwszy ważny krok. Dotyczy to na przykład kilku kładek przez Divoką Orlicę lub mostu w Neratovie. To inwestycje o stosunkowo małym zakresie, ale z mojego punktu widzenia, ich wpływ na rozwój turystyki będzie znaczący”, powiedział Jaroslav Štefek sekretarz Euroregionu Glacensis.

Sekretariat Euroregionu Glacensis

Współpraca szkół średnich

w zakresie kształcenia językowego uczniów

Zespół Szkół Nr 1 im. prof. Wilhelma Rotkiewicza w Dzierżoniowie realizuje wraz z partnerską szkołą SOŠ a SOU w Lanškroun w Republice Czeskiej mikroprojekt pn. „Współpraca szkół średnich w zakresie kształcenia językowego uczniów”. Mikroprojekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013.

W projekcie przewidziano wzajemną naukę języka partnera, wymiany stażowe uczniów, współpracę nauczycieli, konferencje, seminaria, opracowanie materiałów dydaktycznych i wyjazdy na wyższe uczelnie po stronie polskiej i czeskiej. Realizacja projektu przewidziana jest na 18 miesięcy i zakończy się w maju 2012 roku.

Do 22 października br. zrealizowano w ramach projektu następujące działania:

- Spotkania koordynacyjne w SOŠ a SOU Lanškroun 10-11 stycznia 2011 r. i w ZS Nr 1 w Dzierżoniowie 1 i 20-21 stycznia 2011 r.
- Seminarium „Sposób nauki a komu-

nikacja w językach obcych” w SOŠ a SOU Lanškroun 1 i 2 kwietnia 2011 r.

- Wymiany stażowa Zespół Szkół Nr 1 Dzierżoniów - SOŠ a SOU Lanškroun 9 do 13 maja 2011 r.
- Spotkania koordynacyjne w SOŠ a SOU Lanškroun 10-11 czerwca 2011 r. i w ZS Nr 1 w Dzierżoniowie 14-15 października 2011 r.
- Jednodniowe wizyty 45 uczniów i 5 nauczycieli z SOŠ a SOU Lanškroun w Dzierżoniowie 18 października 2011 r. i Zespołu Szkół Nr 1 w Lanškroun 20 października 2011 r.

W dniach 17- 22 października 2011 r. w ramach mikroprojektu młodzież z Zespołu Szkół Nr 1 w Dzierżoniowie

odbyła 5 dniową praktykę w szkole Lanškroun. Uczniowie technikum przebywali w szkole w Lanškroun wraz z opiekunem mgr Janem Zawadą. Oprócz zajęć w szkole mieli okazję zwiedzić miasto, odwiedzić ciekawe muzeum i wziąć udział w rozgrywkach sportowych.

W tym samym czasie w Dzierżoniowie przebywała młodzież ze Szkoły w Lanškroun pod opieką nauczycielki – Terezy Mannovej. Dziewczęta oprócz nauki języka polskiego miały okazję doskonalić swoje umiejętności w salach fryzjerskich pani J. Buczyńskiej, pani. B. Stawowczyk i pani M. Zawady. Popołudniami uczennice spędzały czas w towarzystwie rówieśników z Zespołu Szkół Nr 1 w Dzierżoniowie.

Coroczne spotkanie polskich regionów granicznych

Dnia 30 września 2011 roku w Zieloncu odbyła się Konferencja „EUWT – Nowa Perspektywa Współpracy”, która zakończyła trwające od 28 września 2011 roku XIX Forum Polskich Regionów Granicznych. Gospodarzem spotkania był po raz pierwszy Euroregion Glacensis. Inicjatywa była dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007–2013 oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis w ramach projektu „EUWT – Nowa perspektywa współpracy”. Forum powróciło do dawnej formuły roboczego spotkania w obliczu braku uczestnictwa po raz pierwszy od wielu lat przedstawicieli administracji rządowej. W samej Konferencji stanowiącej m.in. podsumowanie dwudniowej dyskusji gościliśmy Kierownika Oddziału Współpracy z Zagranicą Biura Wojewody Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego Panią Celinę Gór-

czyńską-Owsianko, oraz przedstawiciela Wydziału Współpracy z Zagranicą i Projektów Międzynarodowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego Pana Pawła Kuranta. Statutowe organy naszych czeskich partnerów Euroregionu Glacensis reprezentowali Pan Miroslav Kocián – przewodniczący czeskiej rady euroregionu, Miroslav Vlášek – wiceprzewodniczący oraz sekretarz euroregionu – Jaroslav Štefek. W Konferencji aktywnie uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych – członków Euroregionu Glacensis. Dwudniowe obrady reprezentantów 11 spośród 15 euroregionów w Polsce skupione były na wymianie doświadczeń w zakresie tematyki Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej oraz bieżących problemów występujących na poszczególnych granicach w odniesieniu do nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej. Uczestnikom zaprezentowano również podczas study tour efekty trans granicznej współpracy na obszarze euroregionu.

Europejskie Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT) to nowy instrument prawny wprowadzony przez prawo wspólnotowe, pozwalający na tworzenie sformalizowanych grup współpracy przez podmioty publiczne z różnych państw członkowskich. EUWT pozwala na współpracę instytucji publicznych różnego szczebla (krajowego, regionalnego, lokalnego), jest zakładane na obszarach o różnej skali (począwszy od miast bliźniaczych po całe regiony). Podstawą prawną jest Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej, które zostało wprowadzone do ustawodawstwa krajowego państw członkowskich.

Ponieważ na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie powstało jeszcze żadne ugrupowanie dyskusja odbywała się w odniesieniu do doświadczeń istniejących 21 EUWT na terenie Europy. Najaktywniejszym państwem członkowskim jest

Francja, której reprezentanci uczestniczą w 8 projektach. W naszej części Europy bardzo aktywni są Węgrzy uczestniczący aż w 6 projektach. W lipcu 2011 roku mieliśmy do czynienia z precedensem uczestniczenia w projekcie EUWT „Bánát Triplex Confinium” pierwszego państwa nie członkowskiego UE – Serbii. W kierunku ułatwienia uczestnictwa w EUWT tzw. państw trzecich idą obecne zmiany w Rozporządzeniu (WE) nr 1082/2006 realizowane przez Komisję Europejską. Miałem okazję w ramach realizowanego projektu oraz wizyt studyjnych odwiedzić trzy projekty EUWT oraz poznać dwa kolejne podczas konferencji czy warsztatów i przeanalizować na podstawie materiałów uzyskanych od Komitetu Regionów kolejne 11 projektów EUWT. „Perelkami” w tym gronie są „Cerdanya Cross-Border Hospital”, gdzie m.in. przy udziale administracji rządowych Hiszpanii i Francji powstanie transgraniczny szpital z dostosowaniem to inwestycji wszystkich uwarunkowań prawnych, a także „Grande Région”, który jako jedyny już w tej perspektywie

budżetowej UE, dzięki zastosowaniu zasady subsydiarności i dobrej woli państw członkowskich: Luksemburga, Niemiec, Belgii i Francji oraz Komisji Europejskiej, jest Instytucją Zarządzającą dla programu współpracy transgranicznej. Skonkretyzowana zadaniowość obu ugrupowań wywyższa je pod względem organizacyjnym, aktywności czy wypracowanych form współpracy. Przemawia za tym kilkusetletnie doświadczenie we współpracy transgranicznej, znajomość uwarunkowań prawnych, gospodarczych czy społecznych naszych euroregionalnych partnerów. EUWT to podmiot, w który naturalnie powinny przekształcić się euroregiony, który pozwala nabyć osobowość prawną, którą w tej chwili mają wyłącznie stowarzyszenia reprezentujące części narodowe oddzielnie. Wspólna siedziba,

wspólny budżet, wspólny personel – to czynniki, które pozwolą skierować współpracę transgraniczną na o wiele wyższy poziom przy wypracowanym przez lata zaufaniu partnerów. Dlaczego więc nie dochodzi do tego procesu? Może to właśnie kwestia poszukiwania wspomnianej zadaniowości o tym decyduje.

Podczas Konferencji po prezentacji przesłanej przez Panią Posel PE Lidję Geringer de Oedenberg dotyczącej prac w parlamencie Europejskim, miałem okazję zaprezentować całość tej problematyki również w odniesieniu do najbardziej zaawansowanego projektu w Polsce z udziałem samorządów województw śląskiego i opolskiego – EUWT „Tritia”.

W ramach Konferencji poruszaliśmy się wokół tematyki współpracy na europejskich granicach. Pan Czesław Fiedorowicz przedstawił problematykę dotyczącą obecnej sytuacji Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych, którego członkami jest 6 „polskich” euroregionów, a którego celem jest m.in.

obrona interesów regionów granicznych i transgranicznych w kontaktach z instytucjami Unii Europejskiej oraz krajowymi rządami.

Przedstawiciel Euroregionu Śląsk Cieszyński – pan Bogdan Kasperek przedstawił ideę EUROINSTYTUTU PL-CZ-SK jako możliwego europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej. Zaprezentowano funkcjonowanie euroinstytutu w oparciu o istniejący już na pograniczu

W tej sprawie przeprowadzono już korzyści i zagrożenia płynące z utworzenia EUWT, analizę kompetencji i doświadczeń partnerów oraz analizę krajowych ram prawnych. Euroregion „Tatry” to najbardziej zaawansowany w pracach nad powołaniem EUWT podmiot współpracy transgranicznej. Pan Czesław Fiedorowicz poinformował zebranych o tworzonym kolejnym EUWT z udziałem polskich województw: zachodniopomorskiego,

EUWT. Został powołany zespół składający się z przedstawicieli części niemieckiej i polskiej z udziałem prawników przy pomocy profesora z uniwersytetu Viadrina, który przygotował warunki ramowe prawodawstwa polskiego, niemieckiego oraz unijnego w stosunku do utworzenia EUWT w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr.

Intencję utworzenia EUWT ukierunkowanego na rozwój ruchu turystycznego określili w Strasburgu partnerzy Euroregionu Nysa. Euroregion Glacensis podjął prace nad analizą przekształcenia się lub utworzenia zadaniowego EUWT. Jak widać – prace dotyczące powołania EUWT w Polsce są bardzo intensywne i mają wieloraki charakter. Najważniejsze ustalenia XIX Forum Polskich Regionów Granicznych skoncentrowały się na przyjęciu Deklaracji Zielenieckiej, w ramach której zdecydowano powołać do życia związek stowarzyszeń będący federacją euroregionów, którego celem będzie upodmiotowienie dotychczasowej działalności Forum,

francusko – niemieckim euroinstytut w Khel oraz jakie działania zostały podjęte w celu stworzenia w Euroregionie Śląsk Cieszyński międzynarodowego ośrodka doradczo-szkoleniowego.

Pani Małgorzata Samusjew z Euroregionu Bałtyk zaprezentowała oczekiwania nowelizacji aktów prawnych w stosunku do państw trzecich ze względu na specyfikę Euroregionu Bałtyk, którego cechą jest różnorodność regionów wchodzących w jego skład.

Pan Antoni Nowak z Euroregionu „Tatry”. Zaprezentował w dalszej kolejności dotychczasowe doświadczenia Euroregionu „Tatry” w utworzeniu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Kroki jakie podjęli przedstawiciele polskiej jak i słowackiej części Euroregionu to przyjęcie podczas Kongresu Transgranicznego w Zakopanem w 2011 deklaracji zakładającej podjęcie starań do utworzenia EUWT.

lubuskiego, dolnośląskiego oraz wielkopolskiego. Chodzi o środkowoeuropejski korytarz transportowy. Zadanie to koordynuje województwo zachodniopomorskie. Jest to pomysł utworzenia ściśle zadaniowego EUWT.

Przedstawiciel Województwa Dolnośląskiego – pan Paweł Kurant w swojej prezentacji zwrócił uwagę, że rozwój EUWT w Polsce uzależniony jest w szczególności od ilości środków jakie zostaną przeznaczone na całą politykę spójności w latach 2014–2020, a także od wydania odpowiednich przepisów prawnych, które będą regulowały tematykę EUWT. W prezentacji przedstawił również działania podjęte w celu utworzenia EUWT na dolnośląskim pograniczu z udziałem Euroregionu Glacensis oraz Euroregionu Nysa. Pani Bożena Buchowicz omówiła na jakim obecnie etapie w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr są prace dotyczące

uzyskanie osobowości prawnej, by problematyka transgraniczna zdobyła silną pozycję w polityce naszego państwa. Postulaty uczestników Forum, które zostaną skierowane do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RP dotyczą: wprowadzenia zaliczek dla Beneficjentów w przyszłym okresie programowania, rozdzielenia trójstronnych programów współpracy transgranicznej w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (EISP) (Litwa-Polska-Rosja oraz Polska-Białoruś-Ukraina), wniosku o pełny udział Euroregionów we wszystkich pracach związanych z formułowaniem nowych programów operacyjnych na nowy okres wsparcia, uruchomienia w kolejnym programie EWT Litwa-Polska Funduszu Mikroprojektów oraz wniosku o harmonizację podstaw prawnych między EWT i EISP. Za rok gospodarzem XX Forum będzie Euroregion Karpacki.

Stronie Śląskie

Śnieżnicki Park Artystyczny zrealizowany na obszarze Stronia Śląskiego oraz Starego Mesta miał na celu przybliżenie obu narodom dorobku artystycznego powstałego po przeciwległych stronach granicy i udowodnienie, że pomimo barier językowych i różnorodnej tradycji możemy poprzez ogólne pojęty artystm stworzyć wspólne dzieło zrozumienia i rozwoju poprzez sztukę. Teatr i sztuka od wieków stanowią pomost łączący kulturę wielu narodów. Dzięki przekazowi artystycznemu bariery językowe stają się łatwiejsze do pokonania. Pogranicze polsko-czeskie, bez wzajemnego zrozumienia tradycji i kultury, nie będzie w stanie rozwijać się na zasadach równopartnerskich. W ramach projektu został zorganizowany cykl warsztatów i imprez kulturalnych, podczas których, zarówno po polskiej i czeskiej stronie zaprezentowano potencjał teatralno-artystyczny z charakterystycznym folklorem lokalnym. W nowo powstałym Centrum Edukacji, Turystyki i Kultury odbyły się polsko - czeskie warsztaty pantomimy oraz muzyczne „Muzyka na Pograniczu

Polsko – Czeskim”. Warsztaty pantomimy miały charakter integracyjny, gdyż uczestniczyły w nich między innymi osoby chore psychicznie, które zaprezentowały swoje możliwości twórcze, aktywność na tym polu oraz swoisty, szczerzy optymizm. Warsztaty muzyczne trwały przez pięć dni, a uczestnicy uczyli się grać i śpiewać utwory sąsiadów z Czech. Równocześnie w Starym Meście odbywały się warsztaty muzyczne podczas których uczestnicy uczyli się utworów Polskich. Całość warsztatów zwieńczona została pokazami pracy wszystkich uczestników podczas Teatralno – Muzycznych Dni Stronia Śląskiego z Międzynarodowym Jarmarkiem Twórców Ludowych oraz Rzemiosła Artystycznego.

W lipcu odbyły się warsztaty rysowania z wykorzystaniem prawej półkuli mózgowej (bardzo efektywna i efektowna technika, która pozwala lepiej poznać własne możliwości twórcze oraz rozwinąć potencjał, również w dziedzinach pracy zawodowej oraz edukacji). Kurs przeznaczony był dla wszystkich od 10 do 100 lat. Zabawy było co niemiara, a wykonane prace można

było obejrzeć 30 lipca podczas imprezy Woda i Ogień nad Zalewem w Starej Morawie, w czasie której odbyło się szereg konkursów, zabaw i występów tematycznych między innymi „Pływanie na byle czym”.

W sierpniu zostały zorganizowane warsztaty fotograficzne – „fotografia inscenizowana” (samodzielne tworzenie obrazu fotograficznego przy użyciu inscenizacji i charakterystyki związanych z zaplanowanym tematem – „Otoczeni jaskinią” - kreowanego obrazu. Uczestnicy warsztatów projektowali tworzone przez siebie obrazy a następnie je realizowali. Pokaz wykonanych prac miał miejsce 20 sierpnia podczas imprezy „Lato Misia Jaskiniowego”

Poprzez udział w wydarzeniach artystycznych zorganizowanych w ramach Projektu „Śnieżnicki Park Artystyczny” Polacy i Czesi będą w stanie jeszcze bardziej zacieśniać przyjacielskie więzy, co stanowić będzie trwałą platformę do działań w przyszłości.

Natalia Gancarz

Śladami Barunki i Polanickiego Niedźwiedzia oraz trasami turystycznymi Barda

„Śladami Barunki i Polanickiego Niedźwiedzia oraz trasami turystycznymi Barda – działamy razem dla naszych turystów” – to tytuł projektu realizowanego wspólnie przez gminy Barda, Polanica Zdrój i Czeska Skalica (RCz). Głównym celem projektu było doprowadzenie do „wymiany” turystów, czyli zachęcenie osób odwiedzających poszczególne miasta do zwiedzenia wszystkich miast partnerów. Do osiągnięcia celu przyczyni się wspólna akcja promocyjna: turyści, którzy odwiedzą wszystkie trzy miasta i na potwierdzenie tego faktu na specjalnie przygotowanych kuponach, dostępnych w punktach informacji turystycznej, zbiorą pieczątki w każdym z miast, otrzymają zestawy gadżetów promocyjnych oraz wezmą udział w losowaniu

nagrody głównej - 10 zestawów kijków nordic-walking. Osoby, które zgłoszą się w punkcie informacji turystycznej w celu opieczętowania kuponu otrzymają gadżety promocyjne. Akcja trwa do wyczerpania nagród, jednak nie krócej niż do 23 czerwca 2012 r., czyli Dni Barda, podczas których odbędzie się losowanie.

W ramach projektu:

Przygotowano ulotki informujące o miastach partnerów z kuponami na pieczątki, wykonano pieczętkę oraz gadżety pamiątkowe (długopisy, kubki, czapki z daszkiem, torby papierowe, kije do Nordic Walking) oraz próbną partię upominku z Barda „Piernika cysterskiego” – przeznaczone dla turystów zbierających pieczątki.

Wydano folder o trasach turystycznych Barda, widokówkę oraz plakat promujący Barda i akcję zbierania pieczątek.

Oznakowano atrakcje turystyczne Barda znakami typu E-22 przy drodze krajowej numer 8 oraz odnowiono witacze – zadanie to ma szczególną wartość, ponieważ wykorzystuje ogromne możliwości promocji atrakcji miasta wśród licznych uczestników międzynarodowego ruchu tranzytowego zmierzających do Kotliny Kłodzkiej o atrakcjach i zabytkach Barda, zarówno znaki jak i witacze będą zaproszeniem do odwiedzenia miasta. W Bardzie zorganizowano 3-dniowy staż dla pracowników punktów informacji turystycznej z Polanicy i Czeskiej Skalicy, którzy w ten sposób

będą mogli lepiej informować o ofercie turystycznej i kulturalnej miasta. Pracownicy punktów informacji turystycznej uczestniczyli w stażach zorganizowanych kolejno przez każdego z partnerów. Mieli okazję z bliska przyjrzeć się pracy partnerów i wymienić doświadczeniami.

Informacje o projekcie były umieszczane na stronie www.bardo.pl oraz w prasie.

W ramach projektu Bardo promowało się jako miasto „na szlakach”. Miejscowość jest położona w miejscu, gdzie rzeka Nysa Kłodzka przebiega przez Góry Bardzkie i gdzie przecinają się liczne szlaki historyczne, komunikacyjne i kulturowe. Przebiega tędy m.in. Szlak Cysterski, jedna z odnóg Szlaku Bursztynowego, Szlak Napoleoński, szlak sanktuariów maryjnych, Szlak Sakralnej Sztuki Barokowej im. Michaela Willmana i szlaki turystyczne Gór Bardzkich, wędrownie, rowerowe i MTB, szlak kajakowy Nysy Kłodzkiej. W mieście uruchomione są dwie miejskie trasy turystyczne Citywalk, przy których znajdują się najciekawsze atrakcje i zabytki miasta. Trasa „Kalwaria” prowadzi na szczyt Góry Bardzkiej – Kalwarię (po drodze możemy podziwiać piękną panoramę miasta z obrysu skalnego), natomiast trasa „Wzgórze Różańcowe” przebiega wzdłuż alei lipowej, przy której ulokowanych jest 14 kaplic różańcowych o unikatowej architekturze.

Dzięki realizowanym projektom turystycznym i promocyjnym Bardo staje się ważnym ośrodkiem turystyki aktywnej przede wszystkim dla mieszkańców Dolnego Śląska, Opolszczyzny, Wielkopolski jak i pogranicza polsko-czeskiego. Z roku na rok pojawia się tu coraz więcej turystów – również z Czech. Prawdziwym hitem okazał się Przełom Bardzki na Szlaku Wodnym Nysy Kłodzkiej, który jest idealnym miejscem na spływy kajakowe i pontonowe.

Radosny Przedszkolak

znaczy Zdrowy Przedszkolak

- śpiewam, uczę się i bawię

Realizacja projektu „Radosny Przedszkolak znaczy zdrowy Przedszkolak – śpiewam, uczę się i bawię”, przebiegała od 01 października 2010 r. do 31 lipca 2011 r. W ramach projektu zorganizowano wiele atrakcyjnych spotkań i imprez wspólnie z Przedszkolem w Starym Mescie. Projekt rozwijał współpracę pomiędzy gminami Stronie Śląskie i Stare Mesto a w szczególności pomiędzy Przedszkolem Miejskim im. Jana Pawła II w Stroniu Śląskim i Przedszkolem w Starym Mescie.

Projekt był realizowany w czterech obszarach:

KONKURSY POLSKO - CZESKIE

1. Konkurs plastyczny „Przedszkole moich przyjaciół za granicą - 22 listopad 2010

Dzieci polskie i czeskie przedstawiły w

formie plastycznej jak widzą swoimi oczami przedszkole przyjaciela z zagranicy. Prace były kolorowe i prawdziwie z wyobraźnią. Konkurs został rozstrzygnięty w dniu 26 listopada 2010 r. dzieci otrzymały upominki oraz słodki poczęstunek.

2. Konkurs kulinarny na najlepszą i najsmaczniejszą sałatkę „Zdrowa wiosna w naszych brzuszka”.

Konkurs miał na celu propagowanie zdrowego stylu życia. Sałatki przygotowane przez dzieci wraz z opiekunami były bardzo kolorowe, wykwintne a przede wszystkim zdrowe. Dzieci zjadły je z apetytem. Zorganizowano zdrowy piknik pełen witamin, dzieci biesiadowały przy poczęstunku oraz otrzymały upominki.

IMPREZY KULTURALNE

marzec 2011 – odbył się pierwszy etap Polsko – Czeskiego Festiwalu Pio-

senki Przedszkolnej, który polegał na wyborze przedstawiciela z danej grupy przedszkolnej do kolejnego etapu.

kwiecień 2011 – odbył się drugi etap Polsko – Czeskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej. Były to eliminacje wewnątrzprzedszkolne, które polegały na wyborze przedstawicieli przedszkola do głównego etapu Festiwalu.

maj 2011 – odbyła się Polska Czeska Olimpiada Olimpiad Przedszkolaków. Został zakupiony sprzęt sportowy do wykorzystania w sportowych konkurencjach olimpiady. Dzieci fantastycznie fair-play, z zapałem walczyły. Każde dziecko kończyło swój udział w danej konkurencji sukcesem. Drużyny otrzymały wspaniałe dyplomy, upominki oraz biesiadowały śmiejąc się przy poczęstunku.

17 czerwiec 2011 odbył się finał Polsko – Czeskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej i Promującej Zdrowie.

Dzieci wspaniale poruszały się na scenie, nie bały się mikrofonów - mikroportów specjalnie zakupionych na Festiwal, były z nimi zapoznane. Przepięknie śpiewały i poruszały się na scenie. Gospodarze imprezy czyli dzieci ze Stronia Śląskiego oraz Starego Mesta przedstawiły swoje dodatkowe talenty taneczne, za które otrzymały wspaniałe upominki. Każdy mały wykonawca, mały artysta otrzymał wielką pluszową nagrodę, z której był dumny i uśmiech mu nie schodził z buziaka. Oprócz tego był dla wszystkich dzieci poczęstunek w postaci owoców, soczków, słodczych.

KURSY JĘZYKOWE

30 listopad 2010 – odbył się pierwszy kurs językowy dla dzieci z Przedszkola w Stroniu Śl. W każdej grupie wiekowej po pół godziny. Dzieci nauczyły się słownictwa w zakresie „Nasze zabawki”. Wykorzystano zakupioną tablicę oraz magnetofon podczas warsztatów językowych.

luty 2011 – odbył się drugi kurs języka czeskiego dla wszystkich przedszkolaków w przedszkolu. Poznały słówka w zakresie „Moja rodzina i ja”. Wykorzystano zakupiony sprzęt.

maj 2011 – odbył się trzeci i ostatni kurs języka czeskiego dla wszystkich dzieci w sześciu grupach. Dzieci poznały słownictwo w zakresie „Czym pojeździemy na wakacje”.

Podsumowanie znajomości języka w zakresie poznanego słownictwa wypadło bardzo dobrze. Dzieci spotykając się z kolegami ze Starego Mesta nawiązywały śmielej kontakty wykorzystując podstawy znajomości języka.

Do kursów językowych wykorzystywano zakupiony sprzęt czyli tablicę oraz magnetofon, który będzie również wykorzystywany po zakończeniu realizacji projektu podczas spotkań z partnerem czeskim oraz na imprezach i warsztatach organizowanych przez przedszkole z udziałem partnera czeskiego.

Każde spotkanie jest udokumentowane zdjęciami wykonanymi aparatem fotograficznym zakupionym w ramach realizacji projektu.

Wystawa fotograficzna w Urzędzie Miasta w Stroniu Śl. podsumowująca realizację projektu była wspaniałym dokumentem realizacji przeprowadzonych działań z partnerami czeskimi.

Wszyscy uczestnicy organizowanych imprez otrzymali koszulki promujące projekt i jego finansujących.

Zwycięzcy, uczestnicy konkursów, olimpiady oraz Festiwalu otrzymali wspaniałe pamiątkowe upominki i nagrody. Uczestnictwo mieszkańców pogranicza i gości Festiwalu przyczyniło się do integracji społecznej dzieci i dorosłych. Podczas imprez odbywała się promocja Euroregionu Glacensis.

Podczas trwania projektu odbywały się spotkania z partnerem czeskim:

- Konkurs plastyczny „Przedszkole moich przyjaciół za granicą”
- Konkurs kulinarny „Zdrowa wiosna w naszych brzuskach”.
- Olimpiada Sportowa Polsko-czeska Przedszkolaków
- Finał Polsko – Czeskiego Festiwalu

PIOSENKI PRZEDSZKOLNEJ I PROMUJĄCEJ ZDROWIE

Bieżąca ciągła współpraca była prowadzona telefonicznie, za pośrednictwem internetu oraz poprzez kontakty osobiste (delegacje)

Zasadnicze cele projektu czyli integracja dzieci przedszkolnych z Polski

i Czech, nawiązanie przyjacielskich kontaktów wśród dzieci i rodziców, zapoznanie z kulturą pogranicza polsko - czeskiego, promocja pogranicza polsko- czeskiego, rozwijanie talentów muzycznych, plastycznych, przygotowanie dzieci do czynnego udziału w wydarzeniach kulturalnych, nawiązanie kontaktów zawodowych wśród pracowników przedszkoli zostały osiągnięte.

Integracja realizowana była na wielu płaszczyznach: nauki, wspólnej zabawy, rywalizacji sportowej, wymiany doświadczeń.

Zostały nawiązane kontakty przyjacielskie, co w znaczny sposób wpływa na współpracę transgraniczną. Wszystkie zaplanowane działania zostały zrealizowane z powodzeniem.

Koordinator projektu

Elżbieta Janota

Dyrektor Przedszkola Miejskiego im. Jana Pawła II w Stroniu Śl.

II Przygraniczne spotkania pokoleń 2011

Gmina Międzyzlesie w okresie od kwietnia 2011r. do września 2011r. realizowała mikroprojekt nr PL.3.22/3.3.02/10.02142 pn. „II

Przygraniczne spotkania pokoleń 2011
W ramach projektu odbyły się:

1. Lekkoatletyczny Trójbój Przyjaźni Pogranicza organizowany pn „Przyjaźń na sportowo, wesoło i zdrowo” odbył się w dniu 07.06.2011r. na boisku w Międzyzlesiu. W ramach projektu zostały zorganizowane zawody sportowe tj. rzut piłką lekarską w dwóch kategoriach: dziewczęta i chłopcy, biegi na 60m, 600m, 1000m w dwóch kategoriach: dziewczęta i chłopcy, turniej piłki siatkowej w dwóch kategoriach: dziewczęta i chłopcy w których uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z obu stron granic. Po zakończeniu zawodów zwycięzcom wręczono nagrody, upominki i gadzety.

2. Blok kulturalno-sportowy w ramach Dni Międzyzlesia a w nim Grillowanie pod Trójmorskim Wierchem odbył się w dniach 10-12.06.2011r. na Polu Biwakowym, Bibliotece

Publicznej, Zespole Szkół w Międzyzlesiu. W ramach projektu utworzona została w Bibliotece Publicznej w Międzyzlesiu Izba Regionalna ze stałą ekspozycją składającą się z materiałów archiwalnych poświęconą historii sąsiadujących z gminą Międzyzlesie terenów czeskich, zawody rowerowe „czasówka” UPHILL CUP 2011 na trasie Międzyzlesie-Jodłów. W ramach bloku kulturalno – sportowego na Polu Biwakowym zorganizowano polsko-czeskie Grillowanie pod Trójmorskim Wierchem z udziałem zespołów z pogranicznych gmin z Lichkova, Kralik, Bartoszovic, zawody w strzelaniu do tarczy, wbijaniu gwoźdźcia, wędkarskie, turniej piłki siatkowej, występy młodzieży szkolnej i przedszkolaków, orkiestra OSP, zespołów ludowych, zespołu FANATIC i biesiady góralskiej.

3. Spotkania tradycji wsi pogranicza – dożynki gminne polsko-czeskie odbyły się w dniu 28.08.2011r. na Polu Biwakowym w Międzyzlesiu. Święto plonów przy uczestnictwie mieszkańców Polski i Czech wypadło bardzo okazale. Podczas trwania święta społeczności polsko-czeskiej odbywał się konkurs na najładniejszy wieniec dożynko-

wym, występy zespołów ludowych tj. Róża, Długopole, Oset.

4. W dniu 03.09.2011r. w Goworowie odbyły się zawody sportowo-pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych z gminy Międzyzlesie, Lichkova i Postredni Lipka. W zawodach zwycięskie drużyny 9 osobowe polsko - czeskie otrzymały nagrody i upominki. Łącznie w projekcie wzięło udział około 1,5 tysiąca osób, w tym 250 z Czech.

Promocja projektu odbyła się na zakupionym w ramach projektu wyświetlaczu diodowym, plakatach, artykułach promocyjnych. Wszystkie nagrody, upominki, gadzety i materiały promocyjne opatrzone zostały znakiem UE, logiem projektu i Euroregionu Glacensis.

W dniu 17.06.2011r. strona Czeska w Kralikach zorganizowała rodzinne zawody sportowe tj. łucznictwo, wbijanie gwoźdźcia, wbijanie pieczętek, rzucanie kłód, parami przecinanie piłą klocka na czas. W zawodach uczestniczyli zawodnicy z Polski i Czech. Dla zwycięzców konkurencji rodzinnych wnioskodawca z Polski zabezpieczył upominki i gadzety.

Tu i Tam Przyjaciół Mam

Czerwiec 2011r., Kredowanie w Kopidlnie, autor: Joanna Michalska

Wrzesień 2011, Spacer w Świdnicy

O d czerwca 2011r. grupa uczniów i nauczycieli z partnerskich szkół podstawowych z Witoszowa Dolnego i Kopidlna z powodzeniem uczestniczy w nowym i ciekawym doświadczeniu w ramach projektu pod nazwą „Tu i Tam Przyjaciół Mam”. Projekt polsko – czeski realizują partnerzy: Gmina Świdnica i Starostwo w Kopidlnie za pośrednictwem wyżej wymienionych szkół. Międzysiedziale działania odbywają się w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013, Oś priorytetowa 3. Wsparcie współpracy społeczności lokalnych, Działania wsparcia 3.3 Fundusz Mikroprojektów. Projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 22 618,91 Euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, natomiast całkowita wartość projektu wynosi 26 610,49 Euro.

Głównym celem projektu jest wzajemne poznanie, nawiązanie kontaktów, przyjaźni, oraz integracja uczniów i nauczycieli z partnerskich szkół. Istotne zamierzenie przedsięwziętych

działań to również poznanie kultury oraz nauka języka rówieśników zza granicy. W tym celu odbyły się już dwie niezapomniane dla najmłodszych uczestników wizyty studyjne: w czerwcu polscy uczniowie gościli w czeskim miasteczku Kopidlnie, natomiast we wrześniu grupa Czechów odwiedziła Świdnicę i okolice gminy. Planowane zamknięcie projektu „Tu i Tam Przyjaciół Mam” odbędzie się w marcu. Przed uczestnikami jeszcze dwa spotkania – grudniowe w Polsce i marcowe w Czechach.

Przeprowadzone w ramach wymiany dwa trzydniowe zajęcia integracyjne i wycieczki obfitowały w wiele wrażeń i atrakcji. Program spotkań był bardzo urozmaicony i interesujący. Odbyły się tematyczne warsztaty językowe, zajęcia plastyczne, ceramiczne i teatralne, które zachęciły uczestników do spontanicznych działań. Dzieci prezentowały gościom swoje szkoły, obiekty sportowe, uroki miast i okolic. Odbywały się wycieczki do najpiękniejszych turystycznych atrakcji regionu. Po stronie czeskiej zwiedzono - Prochowskie Skały oraz bardzo dobrze znane dzieciom z bajki miasteczko

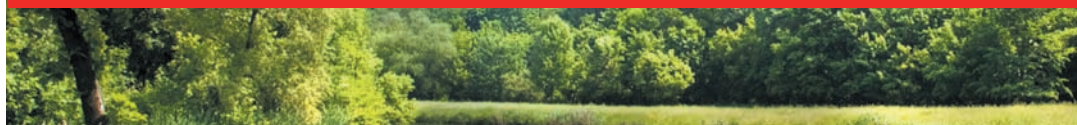
rozbójnika Rumcajsa - Jičín. W Polsce dzieci oprowadzały swoich gości po Świdnicy, wspólnie zwiedzono Kościół Pokoju, Katedrę oraz Palmiarnię i Zamek Książ.

Uczestnicy oglądali przygotowane przez siebie nawzajem przedstawienia teatralne wykonywali scenografię, reżyserowali i odgrywali scenki związane z przygodami bajkowego rozbójnika Rumcajsa. Dzieci miały okazję wziąć udział w potyczkach sportowych, konkursie plastycznym i fotograficznym, dyskotecie.

Podczas spotkań panowała przyjazna atmosfera, spontanicznie przełamano bariery języka. Uczniowie z entuzjazmem poznawali zwyczaje, kulturę i język zaprzyjaźnionej grupy. Udział w projekcie dostarczył im bowiem nie tylko praktycznych wiadomości i na temat tradycji, kultury i języka sąsiada, ale przyniósł też dowartościowanie i zostawił niezapomniane przeżycia. Wierzymy, że kolejne spotkania pogłębią przyjazne relacje i otworzą nowe perspektywy przed młodymi przyjaciółmi z polsko-czeskiego pogranicza.

LEWIŃSKIE MICAŁKI

- KULTUROWE SPOTKANIA CZESKO-POLSKIE

W dniu 24 września po raz 14 (po ośmioletniej przerwie) dzięki akceptacji Rady Gminy Lewin Kłodzki udało się reaktywować imprezę, która stanowiła nieodłączny element promocji gminy zarówno kiedyś jak i dziś. Impreza odbyła się w ostatnią sobotę września przy słonecznej pogodzie i w przepięknej scenerii - basenu i pola campingowego.

Projekt ten był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013 oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis „Przekraczamy granice”.

Projekt dotyczył zorganizowania jednodniowej imprezy kulturalno-rekreacyjnej w miejscowości Lewin Kłodzki, w której udział wzięli przedstawiciele gmin czeskich wchodzących w skład Dobrowolnego Związku Gmin Region Góry Orlickie. Związek powstał w 1992 r. i zrzesza 25 górskich i podgórskich gmin. Ze względu na swoją lokalizację przy granicy państwowej związek stara się aktywnie rozwijać współpracę z gminami w Polsce, przede wszystkim w dziedzinie ruchu turystycznego i turystyki. Wspólne spotkanie na imprezie „Lewińskie Michałki” było okazją do wzajemnego poznania się i szukania partnerów do wspólnych przedsięwzięć. W trakcie spotkania były promowane produkty regionalne z Gór Orlickich - Produkt oryginalny tj. Wędliny Chlenskie, biżuteria z

ręcznej koronki klockowej, pieczywo Rokytnickie, drewniane zabawki itp.

Obok produktów regionalnych z Gór Orlickich prezentowane były nasze produkty regionalne tj. biżuteria, ciasta, wyroby z aronii, sery, świece, pierniki, miód.

Jedną z mieszkańek naszej gminy Pani Maja Bednarek przeprowadziła warsztaty papieru czerpanego, które cieszyły się zainteresowaniem wśród młodych i starszych uczestników imprezy.

Przewodnik sudecki Pan Stanisław Walicki – był komisarzem I Międzynarodowego Pleneru Malarskiego, w trakcie którego 11 uczestników z Polski, Czech, i Ukrainy wykonało piękne prace, które staną się zaczątkiem galerii dostępnej już wkrótce dla publiczności.

W trakcie imprezy wystąpiły zespoły polskie i czeskie tj. ze strony czeskiej mała orkiestra „VALĀNEČKA” z Val i Dobrušky, ze strony polskiej: dzieci z Zespołu Szkolno – Przedшкоlnego w Lewinie Kłodzkim-przedszkolaki i uczniowie gimnazjum, sześciuosobowy zespół FOXY LADY,

w skład którego wchodzi: Tomasz Witkowski, Edyta Majcher, Michał Sikora (ta trójka to mieszkańcy gminy) oraz Konrad Oczkowski, Benjamin Stawnicki i solista Marcin Zawadzki (mieszkańcy Kudowy) – zespół w godzinnym koncercie dał przysłowiowego czadu i zadowolił tę młodszą część publiczności.

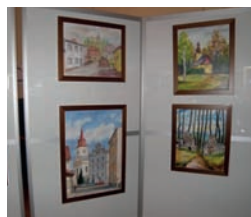
Zespół DUO FLESZ w osobach Jan Adamiak i Krzysztof Halat wykonał utwory należące do klasyki muzyki polskiej i zadowolił nawet wybredne gusta tej nieco starszej publiczności.

Drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej w Lewinie Kłodzkim wykonała pokaz swoich sprawności, które podczas akcji mogą uratować ludzkie życie. W 2012 roku po raz piętnasty spotkamy się na Lewińskich Michałkach, czy będą równie udane – mamy nadzieję. A zatem do zobaczenia !!

**W imieniu
Komitetu Organizacyjnego:**

Ewelina Wojtasik, Krzysztof Pustuła,
Lucyna Grzelczyk, Justyna Szełęga,
Joanna Bednarek, Artur Gajewski,
Halina Tyrawa.

Współpraca Pieszyc i Novej Paki

Projekt pt. „Platforma rozwoju ruchu turystycznego” nr PL.3.22/3.3.02/11.02368 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa 9,63% w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita polska 2007-2013”.

Całkowity koszt: 36 648,39 EUR

Dofinansowanie z EFRR: 26 470,59 EUR

Dofinansowanie z budżetu państwa: 3 529,41 EUR

Projekt polega na szerokiej promocji walorów turystycznych i kulturowych Pieszyc i Novej Paki. Celem wzmocnienia promocji, gminy planują przygotowanie szeregu produktów dotyczących obu miast. Narzędzia promocyjne wykorzystane będą zarówno przy organizacji konferencji jak i przygotowaniu wspólnego boksu na targi. Planujemy wspólny udział w międzynarodowych targach turystycznych we Wrocławiu i Brnie. Przeprowadzone rozpoznanie wykazało jednoznacznie, że targi turystyczne zarówno we Wrocławiu i Brnie są najbardziej uznanymi, renomowanymi imprezami turystycznymi w naszych krajach. Odbiorcą w/w targów jest ponad 40 000 rzesza uczestników, do których trafiamy z naszą ofertą turystyczną.

Gminy realizujące projekt, posiadają liczne walory turystycznych i geologiczno – przyrodnicze (m.in. Czeski Raj, Góry Sowie) słabo wykorzystywane w promocji.

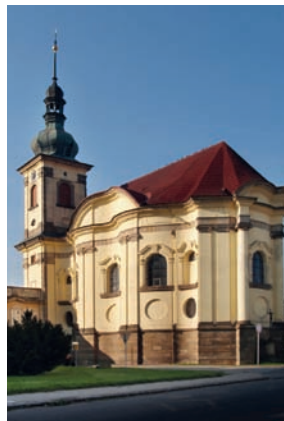
Partnerzy są różni, ale mają wspólny cel: rozszerzenie działań promocyjnych i oferty turystycznej oraz wzmocnienie integracji między miastami. Projekt wynika z potrzeby współpracy, poznawania języka, kultury, tradycji, obyczajów oraz walorów przyrodniczych, jest efektem rozważań i dyskusji partnerów.

Konkurencyjna oferta turystyczna pogranicza przy wsparciu informacyjnym dotyczącym turystyki będzie pozytywnie oddziaływać na dynamikę rozwoju społ.-gosp. Dolnego Śląska oraz Kraju Královohradeckiego. Promocja będzie zwielenokrotniać transgraniczny ruch turystyczny. Tym samym stymulowany będzie rozwój przedsiębiorczości wśród miejscowej ludności w branży agroturystycznej, gastronomicznej i hotelarskiej. Zaktywizowane zostaną kontakty transgraniczne i wymiana doświadczeń w różnych sferach. Od wspólnych działań Gmin mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Czeskiego Raju, Gór Sowich poprzez nawiązanie kontaktów

biznesowych w dziedzinie turystyki po integrację mieszkańców pogranicza. Oferta turystyczna pozwalająca na atrakcyjne spędzenie wolnego czasu stanowi jeden z głównych elementów wpływających na jakość życia mieszkańców oraz ogranicza zjawisko marginalizacji potrzeb regionu położonego na obrzeżach państwa.

Celem projektu jest zdynamizowanie ruchu turystycznego pogranicza polsko-czeskiego, poprawa, jakości życia mieszkańców i warunków gospodarczych, a zwłaszcza wzmocnienie tożsamości kulturowej i integracji mieszkańców Dolnego Śląska i kraju Královohradeckiego poprzez rozwój oferty turystycznej. Wspólnie opracowana oferta turystyczna i wypromowana poprzez: targi, media, film, publikacje zwarte i ulotne, konferencje, wystawy doprowadzi do napływu odbiorcy turystycznego. Konkurencyjna oferta turystyczna i związany z nią rozwój społeczno-gospodarczy doprowadzi do osiągnięcia wzmocnienia rozwoju gospodarczego obszaru pogranicza polsko-czeskiego.

Dofinansowanie promocji miasta Boguszwowa-Gorce

Gmina Boguszwów-Gorce rozpoczęła realizację mikroprojektu „Program wsparcia promocji miast partnerskich Boguszwów-Gorce – Smiřice. Celem projektu jest zintensyfikowanie działań promujących potencjał turystyczny oraz dorobek kulturalny obu miast, a także zwiększenie informacji na temat ich partnerskich relacji. Przyczyni się do rozwoju współpracy pomiędzy społecznościami po obu stronach granicy, będzie promował współpracę transgraniczną w obszarze, a poprzez działania ukierunkowane na promocję walorów turystycznych miast, spowoduje wzrost ich atrakcyjności.

Projekt skierowany jest do szerokiej grupy odbiorców – mieszkańców miast, turystów odwiedzających Boguszwów-Gorce i Smiřice, turystów z pogranicza polsko-czeskiego, potencjalnych inwestorów oraz przedstawicieli instytucji turystycznych.

Pierwsze działania zostały już zrealizowane – wydano folder „Boguszwów-Gorce – Smiřice 10 lat razem”. Ponadto podczas 10 – miesięcznej realizacji mikroprojektu ukażą się artykuły promujące miasta partnerskie i ich współpracę, billboardy prezentujące atrakcje, kampania reklamowa w TV oraz radio. Zostaną

także wydane gadżety promujące miasta.

Projekt zamknie się majowym plenerem turystycznym pod Górą Dzikowiec, na którym gościć będą mieszkańcy Smiřic, natomiast w czerwcu 2012 r. mieszkańcy Boguszwowa-Gorce pojadą z wizytą do miasta partnerskiego.

Całkowita wartość projektu to blisko 21.000 EUR, z czego 95% pokryją środki zewnętrzne. „Program wsparcia promocji miast partnerskich Boguszwów-Gorce – Smiřice” to pierwszy tego typu projekt realizowany w Gminie Boguszwów-Gorce.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska- Rzeczpospolita Polska 2007-2013
„Przekraczamy granice”

Bieg do bezpiecznego życia

W okresie od maja do czerwca 2011 Gmina Kłodzko realizowała projekt pn. „Bieg do bezpiecznego życia”, którego głównym działaniem była impreza o charakterze sportowym. Miłośnicy aktywności fizycznej spotkali się 18 czerwca 2011 roku na stadionie w Jaskowej Dolnej. Dzieci i młodzież rywalizowała w kilku kategoriach: przedszkolaków, klas I-II, III-IV, V-VI szkoły podstawowej oraz klasy I oraz osobno II-III gimnazjum. Specjalną konkurencją była sztafeta 5 x 400 metrów, w której występowali dorośli. Zmagania wygrali reprezentanci Ochotniczej Straży Pożarnej Gminy Kłodzko, tuż przed nauczycielami z Gminy oraz rodzicami. Poza podium znalazł się zespół Urzędu Gminy, nauczycieli zaprzyjaźnionych szkół z Czech oraz Komendy Powiatowej

Policji w Kłodzku. W zawodach wystartowało łącznie 615 osób. Zmaganiom na zaproszenie Wójta Gminy Kłodzko Stanisława Longawy przyglądał się Piotr Rysiukiewicz olimpijczyk, obecnie Prezes Dolnośląskiego Związku Lekkiej Atletyki. Podczas sportowych konkurencji uczestnikom projektu zostały przekazane informacje na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Odbył się również pokaz zakupionego w ramach projektu pn. „Współpraca jednostek straży pożarnej na czesko - polskim pograniczu, modernizacja wyposażenia i wzajemna pomoc w sytuacjach kryzysowych” finansowanego ze środków EFRR w ramach POWT wozu strażackiego.

Projekt skierowany był do społeczności Gminy Kłodzko i Mikroregionu Rychnovsko. Współpraca z partne-

rem czeskim przy organizacji imprezy sportowej przyczyniła się do wzajemnego lepszego poznania, nawiązania nowych przyjaźni i znajomości podczas zabawy oraz zdrowej rywalizacji. Realizacja projektu doprowadziła do poznania kultur, tradycji i sposobu życia w obu regionach. Projekt miał na celu pokazanie dzieciom, młodzieży oraz osobom dorosłym w jaki sposób bezpiecznie można spędzać czas wolny, a także że sport jest ciekawą formą spędzania czasu wolnego.

Całkowita wartość projektu to
7 002,38 EURO
dofinansowanie z EFRR
5 952,02 EURO
dotacja z budżetu państwa
700,24 EURO
wkład własny gminy
350,12 EURO

Wspólna Placówka

jako centrum współpracy transgranicznej w zakresie bezpieczeństwa

8 sierpnia 2011r. została zawarta umowa pomiędzy Sudeckim Oddziałem Straży Granicznej, a Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis o dofinansowanie Mikroprojektu Wspólna Placówka jako centrum współpracy transgranicznej w zakresie bezpieczeństwa”.

W projekcie zawarto wiele przedsięwzięć m.in. zmodernizowanie i wyposażenie pomieszczenia w obiekcie Straży Granicznej w Kudowie Słone, gdzie swoją siedzibę ma Wspólna Placówka.

Wspólna Placówka jest ważnym ogniwem w systemie współpracy polsko-czeskiej. Służy pogłębia-

niu współpracy służb granicznych, policyjnych i celnych Czech i Polski, której głównym celem jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa własnych obywateli oraz innych osób przebywających na terytorium tych państw. Pełnią w nim służbę całodobowo funkcjonariusze Straży Granicznej, Służby Celnej i Policji ze strony RP oraz Policja i Służba Celna ze strony RCz. Ich główne zadania to m.in.

gromadzenie i wymiana informacji istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz zwalczania przestępczości na terenach przygranicznych, w tym korzystania z dostępnych baz danych, koordynacja działań w zakresie zwalczania przestępczości na terenach przygranicznych, a także koordynacja działań wspólnych patroli, współdziałanie w organizowaniu wspólnych szkoleń, rozwój

transgranicznej współpracy policyjnej, udział w koordynacji działań związanych z pościgiem transgranicznym, oraz realizacja czynności związanych z przygotowaniem i realizacją przekazywania oraz przyjmowania osób. Jeżeli obywatele polscy chcą się dowiedzieć np. o obowiązujących przepisach dla kierowców udających się do naszych sąsiadów, mogą zadzwonić właśnie do Wspólnej Placówki.

W ramach projektu założono utworzenie sali konferencyjnej, w której będą odbywały się szkolenia językowe funkcjonariuszy służb polskich i czeskich oraz spotkania poświęcone współpracy transgranicznej w zakresie bezpieczeństwa. Ma ona spełniać jeszcze jedno ważne zadanie – będzie udostępniana na potrzeby lokalnych inicjatyw transgranicznych. Cykliczne spotkania zainteresowanych potwierdziły, że założone przedsięwzięcia „idą” zgodnie z planem. We wrześniu zakończono modernizację pomieszczenia z przeznaczeniem na salę odpraw, która polegała m.in. na odświeżeniu elewacji wewnętrznych, wymianie wykładzin podłogowych i przestarzałych instalacji elektrycznych. Dodatkowo pracownicy cywilni SOSG przystosowali pomieszczenie sąsiadujące z salą konferencyjną, które będzie spełniało funkcję zaplecza socjalnego i szatni. Kolejnym etapem był zakup wyposażenia sali oraz pomieszczenia

socjalnego m.in. stoły, ławy, regały, wieszaki, rolety, mapy, sztuczne, szklanki oraz zestawy do zimnych i gorących napojów. Dodatkowo zamontowano klimatyzator, który z założenia ma chłodzić „rozgrzane” nauką umysły i temperamenty.

W miesiącu październiku udało się wyłonić firmę, która przygotuje i przeprowadzi szkolenie językowe. Na najbliższe osiem miesięcy współpracę z Wspólną Placówką podpisała Szkoła Języków Obcych UNIT z Kłodzka. I stało się – 18 listopada br. w Punkcie Kontaktowym, w sali konferencyjnej odbyła się inauguracja szkolenia z języka czeskiego. Szkolący się to grupa kilkunastu funkcjonariuszy – przedstawicieli Straży Granicznej, Policji i Izby Celnej. Szkolenie będzie trwało

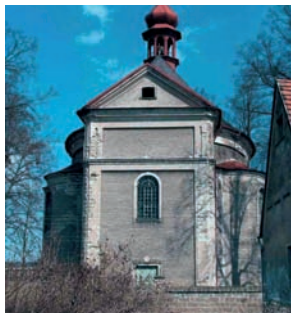
do maja 2012. Jego celem jest m.in. pogłębienie i doskonalenie umiejętności językowych funkcjonariuszy w celu intensyfikacji współpracy w zakresie bezpieczeństwa oraz działań na rzecz społeczności lokalnych. W inauguracji szkolenia udział wzięli,

ze strony SOSG: koordynator projektu mjr SG Adam Pawlus i Naczelnik Wydziału Techniki i Zaopatrzenia płk SG Krzysztof Reif, ze strony Euroregionu Dyrektor Biura Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis Bernadeta Tambor oraz Specjalista ds. projektów euroregionalnych Funduszu Mikroprojektów Dariusz Tatka.

W imieniu wszystkich funkcjonariuszy pełniących służbę we Wspólnej Placówce SG w Kudowie Ślonek, chcielibyśmy serdecznie podziękować pani Dyrektor Biura Bernadecie Tambor oraz wszystkim pracownikom Biura Euroregionu Glacensis za pomoc udzieloną w trakcie opracowywania wniosku o dofinansowanie oraz pomoc w bieżącej realizacji naszego mikroprojektu. Dzięki Państwa radom i wskazówkom udało się nam się przygotować „salę odpraw” i zaplecze socjalne oraz rozpocząć realizację docelowych przedsięwzięć mikroprojektu, tj. wykorzystania sali w celu szkolenia funkcjonariuszy i pogłębiania współpracy transgranicznej.

por. SG Renata Sulima
mjr SG Adam Pawlus

Miejscowość Otovice

- nowy członek Euroregionu Glacensis

Miejscowość (gmina) Otovice leży w północno-wschodniej części Kraju Hradeckiego w rejonie Cyplu Broumowskiego (Broumovský výběžek). Obecnie miejscowość rozciąga się na długości 4 km wzdłuż rzeki Šćinawki (Stěna), sięga aż do granicy z Polską. Jest tu zameldowanych 365 mieszkańców.

Wieś powstała około 1253 roku. Pierwotnie był tu tylko dwór, który należał do Velkiej Vsi. Stopniowo w rezultacie zajmowania kolejnych terenów przez klasztor w Břevnovie następowało zakładanie wiosek, czyli także Otovic. Nazwa wioski powstała prawdopodobnie około roku 1300 i pochodzi od założyciela Oty. Pierwszymi mieszkańcami wsi byli Niemcy. W 1789 roku została tu otwarta niemiecka szkoła powszechna, która służyła dzieciom aż do 1944 roku.

W 1889 roku do wsi dojechał pierwszy pociąg osobowy. Po powstaniu Czechosłowacji żyła tutaj czeska mniejszość, przeważnie pracownicy urzędu celnego i straży skarbowej. Miejscowość była dość bogata, ponieważ urodzajna. Swoją rolę odegrała także kolej, która przejeżdżała przez Otovice i prowadziła aż do Kłodzka. W miejscowości wydobywano też wapienie i wypalano wapno. Miejscowość miała swoją cegielnię, kilka gospód i młynów, tartak, byli tu też przedstawiciele prawie wszystkich rzemiosł. Czescy mieszkańcy są w Otovicach od 1945 roku, gdy zaczęło się zasiedlanie regionów przygranicznych. Nie ma tu żadnego przemysłu, przeważa produkcja rolna.

Oś większej części terenów zabudowanych Otovic stanowi droga II/302 łącząca Polskę z Broumovem i Mezi-městím. Równolegle do drogi II/302 doliną rzeki Šćinawki biegnie także linia kolejowa z Meziměstím, która obecnie kończy się w środku miejscowości. Ostatni regularnie kursujący pociąg przejechał tędy w 2005 roku.

Zabudowę miejscowości w większości tworzy architektura ludowa, typowa dla tego regionu. Nad centrum Otovic wznosi się barokowy kościół p.w. świętej Barbary. Kościół został prawdopodobnie zbudowany według planów Kiliána Ignáca Dientzenhofera. Według zachowanych zapisów jego budowę na miejscu pierwotnej, drewnianej kaplicy rozpoczęto w 1725 roku, kościół został poświęcony w 1726 roku i rok później jego budowę zakończono. Dawny drewniany kościółek, należący do protestantów, został zburzony w 1724 roku. W 1926 roku koło kościoła zbudowano pomnik poległych w I wojnie światowej, którego autorem jest rzeźbiarz z Trutnova, Emil Schwantner.

Na samym końcu Otovic po prawej stronie rzeki Šćinawki stoi barokowy młyn, zwany Umlaufm. Niezachowana młynica jest datowana na rok 1776, kamień sklepienia nad piwnicą nosi nawet datę 1772. W obiekcie zachowały się też stropy kolebkowe i inne oryginalne elementy architektoniczne, przede wszystkim jednak interesujący jest jego ogólny charakter wraz z reprezentacyjnymi podcieniami. Ościeżnice i obramienia okien, ale też dekoracje fasady są wykonane z czerwonego pia-

skowca, charakterystycznego dla regionu Broumova. Budynek młyna odznacza się największym zużyciem czerwonego piaskowca w tym rejonie. We wnętrzu nad gzymsem jest osadzona cenna figurka św. Floriana, która dumnie góruje nad szczytem części mieszkalnej młyna.

W gminie Otovice działa kilka stowarzyszeń, które uczestniczą w zachowaniu tradycji społecznych. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej organizuje między innymi tradycyjne palenie czarownic, zawody strażackie, imprezy dla dzieci i dorosłych. Jest tu też Klub Gimnastyczny Sokol, który bierze udział w zawodach w piłce nożnej. We wspólne życie społeczne i kulturalne intensywnie włącza się Klub Emerytów, który w ciągu roku organizuje różne wystawy i pogadanki dla mieszkańców. Do pozostałych stowarzyszeń należą też Związek Hodowców i Związek Łowiecki.

W miejscowości odbywają się bale, imprezy karnawałowe, tradycją stały się obchody Dnia Matki. W ubiegłym roku udało się zorganizować czesko-polski Dzień Dziecka. W okresie adwentu do roku zapalana jest choinka w centrum miejscowości, a wieczorem w Wigilię prawie cała wieś zbiera się w kościele na „wigilijsnym kołędowaniu”.

Największym problem dzisiejszej gminy jest odpływ młodego pokolenia. Dla władz miejscowości najważniejszym zadaniem będzie stworzenie takich warunków, które powstrzymają ten proces.

Więcej o miejscowości dowiedzą się Państwo na stronie www.obecotovice.cz

Sport i biesiada

prostym sposobem na poznanie Sąsiada

Tak brzmi nazwa projektu, który realizuje Gmina Ciepłowody wraz z partnerem po stronie czeskiej- Miastem Borohradek. Jest to już drugi projekt, który wspólnie realizujemy. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska- Rzeczpospolita Polska 2007 -2013 oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis „Przekraczamy granice”.

Projekt rozpoczął się już w sierpniu i trwać będzie do kwietnia 2012 roku.

Ideą projektu są działania rekreacyjno-edukacyjne, w związku z czym projekt zawiera w swym programie warsztaty decoupage, warsztaty ceramiczne, zajęcia taneczne i sportowe. Dla podtrzymywania wspólnych tradycji obszarów przygranicznych w przyszłym roku odbędzie się -Biesiada Wielkanocna podczas której, będzie wspólne gotowanie wielkanocnych potraw zarówno polskich jak i czeskich.

Zgodnie z harmonogramem projektu we wrześniu mieliśmy zaszczyt gościć naszych zaznajomionych Czechów z Borohradka. Tym razem przyjechała

grupa 20 dzieci czeskich w wieku 7-10 lat wraz z opiekunami. W pierwszy dzień pobytu dzieci miały okazję zapoznać się z metodą zdobienia przedmiotów techniką decoupage podczas warsztatów prowadzonych przez instruktora. Jest to zajęcie dla każdego kto czuje chęć twórczego spędzenia czasu. Szeroki wybór papierów i serwetek do decoupage pozwala nadać naszej pracy indywidualny charakter. Dzięki wykorzystaniu technik znanych z malarstwa czy rzeźby możemy wyczarować niezwykle ozdoby. Podczas warsztatów omówione zostały podstawy techniki decoupage między innymi, jak przygotować różne powierzchnie do ozdabiania, kolejność i celowość wszystkich etapów wykonania pracy. Każdy z uczestników miał możliwość wykonania swojej pracy od podstaw. Zamieszczamy zdjęcia prac wykonanych przez uczestników projektu.

Tego samego dnia jeszcze odbyły się warsztaty taneczne prowadzone przez instruktorkę tańca. Dzieci miały możliwość spędzenia czasu rekreacyjnie, co widać na załączonych zdjęciach.

W drugi dzień pobytu zorganizowaliśmy wyjazd na wycieczkę do Muzeum Papiernictwa w Dusznikach

oraz do Muzeum Zabawek w Kudowie. W Muzeum Papiernictwa w Dusznikach uczestnicy wycieczki wzięli udział w lekcji muzealnej, która obejmowała zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem i zajęcia praktyczne, np.rękodzieło papiernicze. Aby ułatwić dzieciom czeskim zwiedzanie Muzeum Papiernictwa i udział w lekcji muzealnej wynajęliśmy przewodnika ze znajomością języka czeskiego. W trzeci dzień-ostatni dzień wrześniowego pobytu dzieci z Borohradka w Ciepłowodach, odbyły się zawody sportowe oraz zajęcia przyrodnicze podczas których, dzieci wzięły udział w doświadczeniach z wykorzystaniem nowoczesnej technologii.

W drugiej połowie października gościliśmy delegację czeskich urzędników z Borohradka w Ciepłowodach. Podczas wizyty wymieniliśmy doświadczenia związane z pracą urzędniczą w obu krajach, a następnie zaprosiliśmy naszych gości na wspólny obiad. Dzień minął nam w zaskakującym tempie i szybko nadszedł moment pożegnania. Było to już kolejne spotkanie z naszymi południowymi sąsiadami i zapewne nieostatnie. Na razie cieszymy się ogromnie, że wspólnie spędziliśmy czas, rozmawiając i poznając się. Poniżej przedstawiamy zdjęcia z wizyty.

Szczytniański Misiek Benio i Hanacki Klasek

Celem Projektu było zapoznanie się dzieci z szkół szczytniańskich z dziećmi ze szkoły w Náměšti na Hané w trakcie sześciu wycieczek – 3 do Szczytny i 3 do Náměšti na Hané oraz przygotowane maskotek „Misia Benia” i „Klaska”, kolorowanek, koszułek, puzzli, dzięki którym dzieci nie uczestniczące w wycieczkach poznali miasta partnerskie. W ramach projektu wykonano „Wirtualny spacer po Szczytny i Náměšti na Hané” z opisaniami po polsku i czesku, który został umieszczony na stronach internetowych Szczytny i Náměšti na Hané. W dniu 10.03.2011 do Szczytny na pierwszą wycieczkę przyjechały dzieci z Náměšti na Hané, podczas której odbyły się międzynarodowe zawody sportowe na sztucznym lodowisku, integracyjne spotkanie z dziećmi ze Szczytny, zwiedzanie szkoły, huty szkła oraz zamku na Szczytniku. 12.04.2011 r. dzieci ze Szczytny wyjechały do Náměšti na Hané. Podczas

spotkania odbyły się zawody sportowe na hali, zwiedzano szkołę, zamek oraz uczestniczano w warsztatach rękodzieła związanego ze świętami Wielkiej Nocy.

12.05.2011 r. dzieci z Náměšti na Hané przyjechały na II spotkanie do Szczytny. Zwiedziły miasto poznając historię i współczesność Szczytny, odwiedziły uczniów Szkoły Podstawowej podczas ich zajęć, zwiedziły hutę szkła wraz ze szlifiernią i wznoszącą, oraz zamek na Szczytniku, gdzie wysłuchały historii zamku w języku czeskim oraz odwiedziły muzeum misyjne Księża Misjonarzy Świętej Rodziny.

19.05.2011 dzieci z gimnazjum w Szczytny wraz z opiekunami wyjechały do Náměšti na Hané. Zwiedzano miasteczko, zamek, odwiedzono szkołę podstawową, gdzie spotkano się z młodzieżą czeską. Na zakończenie zwiedzono pobliską Jaskinię Javoříčko.

W dniu 08.06.2011 kolejna grupa dzieci ze Szkoły Podstawowej wyjechała do Náměšti na Hané. Po odwiedzeniu Szkoły Podstawowej, zwiedzili zamek, a następnie pojechali do Ołomuńca, gdzie zwiedzono pałac Arcybiskupów (poznając historię miasta), Katedrę oraz zabytkowy rynek.

W dniu 14.06.2011 odbyła się ostatnia wycieczka w ramach Projektu. Dzieci z Náměšti na Hané zwiedziły Szczytną, hutę szkła, a następnie odbyły wycieczkę w „Błędne Skały” w górach Stołowych. Wszyscy uczestnicy wycieczek otrzymali materiały promocyjne wykonane w ramach Projektu – koszułki, puzzle, kolorowanki, Miśki Benio, Klaski, jak również wyżywienie, na które składało się drugie śniadanie, dwudaniowy obiad oraz suchy prowiant na drogę powrotną. Wstępy do zwiedzanych obiektów były darmowe. Równoległe przeprowadzono pogadanki oraz konkursy wiedzy o mieście

partnerskim Náměšt na Hané w Przedszkolu Publicznym w Szczytnie w dniach 15.04; 19.04 i 20.05.2011r., w Szkole Podstawowej w Szczytnie w dniach 04.04 i 25.05.2011r., w Gimnazjum w Szczytnie w dniu 01.06.2011r., w Zespole Szkół Społecznych w Chocieszowie w dniach 01.06 i 14.06.2011r.

Część materiałów promocyjnych wykonanych w ramach Projektu przekazano do Szkoły Podstawowej w Náměšti na Hané, Przedszkola w Szczytnie, Zespołu Szkół Społecznych w Chocieszowie oraz do świetli-

cy wiejskiej we wsi Niwa (gmina Szczytna) jako upominki i nagrody w konkursach organizowanych w tych placówkach, a dotyczących wiedzy o miastach partnerskich.

Uczestnikami Projektu było 150 mieszkańców Szczytnie (dzieci i opiekunów) – uczestników 3 wycieczek do Náměšt na Hané, którzy poznali zabytki oraz kulturę, tradycje i życie codzienne naszych sąsiadów oraz 150 dzieci i opiekunów z Náměši na Hané, którzy podczas 3 wycieczek do Szczytnie zwiedzali zamek, muzeum misyjne Księża Misjonarzy Świętej

Rodziny, hutę szkła „SUDETY” w Szczytnie poznając historię, tradycje chrześcijańskie oraz rzemieślnicze Ziemi Kłodzkiej. Podczas wycieczki na „Błędne Skały” w Górach Stołowych poznali uroki Ziemi Kłodzkiej.

Dla większości dzieci był to pierwszy kontakt z polską i czeszcami, naszymi językami, historią i współczesnością naszych krajów.

Pogadanki oraz konkursy zorganizowane w szkołach i przedszkolu, w których udział wzięło ponad 750 dzieci i młodzieży cieszyły się dużą popularnością. Pomogły przybliżyć dzieciom kraj sąsiadów oraz ich tradycje, kulturę i zabytki.

Stosunki

Polsko – Czeskie

na przestrzeni dziejów cz.4

Ryszard Gładkiewicz

Absolwent Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Początkowo związany był z macierzystym instytutem, gdzie uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii średniowiecza. W latach 90. XX w. brał udział w tworzeniu Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie został dyrektorem. Ponadto jest zatrudniony w Ośrodku Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej działającym przy Wydziale Nauk Społecznych jako kierownik. Aktywnie działa we wrocławskim Polsko-Czeskim Towarzystwie Naukowym, którego jest Wiceprzewodniczącym. Zajmuje się historią Śląska i Czech w okresie średniowiecza. Jest autorem kilkunastu artykułów i redaktorem wielu książek, w tym monografii Kłodzka.

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z polskim rządem tymczasowym w Warszawie rozpoczęło nowy rozdział w dziejach relacji polsko-czechosłowackich. Nie były to łatwe czasy, a do sporu o Zaolzie (bowiem polski rząd tymczasowy zgłosił pretensje do Zaolzia) doszedł również konflikt polskich i czechosłowackich interesów na Śląsku. Paradoksalnie, niektóre jednostki Wojska Polskiego, biorące udział w wyzwoleniu północnych Czech w maju 1945 roku, miesiąc później były przygotowane do starcia z armią czechosłowacką o Zaolzie. Do konfliktu zbrojnego na szczęście wtedy nie doszło, jednak droga wiodąca do podpisania umowy sojuszniczej z 10 marca 1947 nie była łatwa, a protokół załącznik zaznaczał, że pomimo deklarowanej przyjaźni pomiędzy obydwojema państwami,

pozostają nadal nierozstrzygnięte spory. Protokół stanowił, że Polska i Czechosłowacja zobowiązują się w ciągu dwóch lat rozstrzygnąć kwestie terytorialne. Związek Sowiecki, na którego wsparcie liczyły obie strony, wykorzystywał spór polsko-czechosłowacki do wzmocnienia swojej pozycji. Z jego punktu widzenia nie wchodziło w grę, by wraz ze wzmagającą się zimną wojną, dwa kraje bloku sowieckiego nieustannie zajmowały się sporami terytorialnymi. W czasach stalinowskiego reżimu spory pomiędzy Czechosłowacją a Polską musiały ustąpić interesom socjalistycznego świata. Protokół dodatkowy w rzeczywistości nie został wykonany w przewidzianym terminie (w 1949 roku został potajemnie przedłużony o kolejne dwa lata). Za jego realizację można uważać podpisanie polsko-czechosłowackiego traktatu granicznego z roku 1958. Ten jednak regulował jedynie krótkie odcinki granic, w żadnym wypadku nie dotyczył ich rewizji, którą w marcu 1947 rozważały rządy Czechosłowacji i Polski.

Trzeba jednak znów podkreślić, że okres tuż po drugiej wojnie światowej (tak samo jak w okresie międzywojennym) nie charakteryzował się wyłącznie sporami terytorialnymi. W niektórych dziedzinach oba państwa potrafiły współpracować. Już w marcu 1946 roku powstało Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej, którego zadaniem stało się „pogłębienie harmonijnego współżycia narodu polskiego z narodami czeskim i słowackim przez szerzenie wzajemnej znajomości i przyjaźni oraz praca nad zbliżeniem i współżyciem między narodami obu państw w dziedzinie zagadnień społecznych, gospodarczych i kulturalnych.” Okres drugiej wojny światowej przyniósł Polsce duże straty w zasobach bibliotek i z pomocą pośpieszyli także różni ofiarodawcy czechosłowaccy, od których poselstwo polskie otrzymało liczne dary książkowe dla bibliotek i zakładów naukowych. Natomiast Biblioteka Narodowa w Warszawie wzięła na siebie obowiązek dostarczania książek polskich praskiej Bibliotece Uniwersyteckiej oraz seminarium polonistyki na Uniwersytecie Karola.

Władze polskie pomagały przy poszukiwaniu dzieci z czeskich wiosek Lidice a Ležáky, które zostały spalone przez okupanta w odwecie za zabójstwo Reinharda Heydricha, dokonane przez czechosłowackich spadochroniarzy wysłanych z Londynu. Władze nazistowskie zdecydowały, że część dzieci zostanie umieszczona w rodzinach niemieckich. Po wojnie pojawiły się pogłoski, że

niektóre dzieci znajdują się na Dolnym Śląsku. Chociaż poszukiwania na tym terenie nie przyniosły żadnych rezultatów, władze polskie bardzo starały się pomóc. Polskie dzieci mogły zaś skorzystać z zaproszenia rządu czechosłowackiego i spędzić lato 1947 r. w tamtejszych domach wypoczynkowych. Chociaż zaproszenie objęło tylko pięćset dzieci, to taki krok był przejawem chęci rządu czechosłowackiego do udzielenia – w ramach swoich możliwości – pomocy północnemu sąsiadowi.

Wzajemne kontakty zostały jeszcze bardziej wzmocnione po podpisaniu umowy sojuszniczej, zwłaszcza w aspekcie kulturalnym, dyplomatycznym (koordynacja działań w stosunku do kwestii przyszłości Niemiec) i gospodarczym. Powstała nawet Rada polsko-czechosłowackiej współpracy gospodarczej, której pierwsze posiedzenie odbyło się jednak już po wydarzeniach lutowych 1948 roku. Komuniści czechosłowaccy przejęli już wtedy stery władzy i twierdzili, że doszło do takiego zacieśnienia współpracy między Czechosłowacją i Polską, jak nigdy wcześniej. Jednak już w ciągu następnego roku stopniowo zniknęły z przemówień komunistycznych przywódców słowa o braterstwie słowiańskim i akcentowano przede wszystkim sojusz ze Związkiem Radzieckim. Oczywiście na zewnątrz oba państwa sprawały wrażenie ścisłej współpracy, a zwłaszcza takiego samego stanowiska w „kwestii niemieckiej”. Jak píše

historyk czeski Jindřich Dejmek, w rzeczywistości jednak „prawdziwa bilateralna współpraca polityczna między obydwojma państwami prawie ustała”, a na przykład do 1956 roku nie doszła do skutku żadna wizyta na najwyższym szczeblu.

Nowy impuls dla rozwoju stosunków między państwowych stanowił rok 1956, który przyniósł odprężenie w bloku wschodnim. Właśnie wtedy przyjechał do Polski czechosłowacki premier Viliam Široký. Podczas jego wizyty doszło do podpisania protokołu o kolejnym poszerzeniu współpracy gospodarczej i dwa lata później została podpisana umowa graniczna. Oznaczała ona definitywny koniec sporów terytorialnych pomiędzy obydwojma państwami. Podczas wyznaczania granicy polsko-czechosłowackiej, w celach praktycznych dochodziło jednak do wymiany niektórych obszarów przygranicznych, Czechosłowacja otrzymała wtedy więcej, niż oddała Polsce.

Stosunkowo ściśle współpracowano tak-że w następnych latach (w 1967 roku została zawarta umowa sojusznicza, zaostrzona przeciwko Niemcom Zachodnim), choć widać było, że poglądy działaczy partyjnych Polski i Czechosłowacji na niektóre kwestie były odmienne. W drugiej połowie lat sześćdziesiątych rozpoczęły się w Czechosłowacji stopniowe reformy gospodarcze, połączone z demokratyzacją życia społecznego. Próby te osiągnęły szczyt podczas tzw. Praskiej Wiosny w 1968 roku. Przedstawiciele polscy, na czele z przywódcą Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Władysławem Gomułką, z wielką nieufnością patrzyli na liberalizację w Czechosłowacji. Sam Gomułka zresztą ostrzegał ówczesnego szefa Komunistycznej Partii Czechosłowacji Alexandra Dubčeka przed „kontrewolucją”, już podczas spotkania na początku lutego 1968 roku. Wcześniejszy bohater polskiego października 1956 roku stał się jednym z największych

krytyków Praskiej Wiosny, zakończonoj przez interwencję wojsk Układu Warszawskiego.

Po klęsce Praskiej Wiosny rolę się odwróciły. Gomułka, po wydarzeniach na polskim wybrzeżu, musiał odejść z kierownictwa partii. Jak wynika z polskich dokumentów, opublikowanych w serii wydawniczej Polskie Dokumenty Dyplomatyczne, towarzysze czeszy stali się mocnymi krytykami polskiej polityki zagranicznej i wewnętrznej, jaka nastąpiła podczas „konjunktury Gierkowskiej”. Kłopoty gospodarcze, w których Polska znalazła się od lata 1976 roku, wizyta papieża Jana Pawła II oraz legalizacja niepodległych związków zawodowych Solidarność, napawały czechosłowackich towarzyszy wielką nieufnością. Prezydent Czechosłowacji i jednocześnie sekretarz generalny partii, Gustáv Husák naciskał na polskich komunistów, żeby sobie w kraju zrobili „porządek”. Ogłoszenie stanu wojennego przez generała Wojciecha Jaruzelskiego znalazło więc wsparcie w Pradze. Kiedy jednak Jaruzelski, na początku lutego 1989 roku, po raz ostatni przyjechał z oficjalną wizytą do Pragi, zbliżał się już koniec reżimu komunistycznego w Polsce, a także w Czechosłowacji. Przypomnieć przy tym należy, że w tym okresie ruchy antykomunistyczne w obu krajach blisko współpracowały. Ich przedstawiciele spotykali się na przykład jako turyści w przygranicznych górach, gdzie zostały otwarte (w ramach budowania przyjaźni czechosłowacko-polskiej) szlaki turystyczne przebiegające wzdłuż granicy albo na przemian po stronie czechosłowackiej i polskiej. Wymiana doświadczeń z walki z komunizmem, rozprowadzanie różnych publikacji antykomunistycznych, rozmaite rozmowy – wszystko to podniecało chęć do dalszych walk z reżimem totalitarnym. Wielu z tych, którzy pod koniec lat siedemdziesiątych i w ciągu lat osiemdziesiątych spotykali się na granicy, po 1989 roku objęło istotne stanowiska w demokratycznej Polsce i Czechosłowacji.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej
Republika Czeska- Rzeczpospolita Polska 2007 -2013 oraz budżetu państwa
za pośrednictwem Euroregionu Glacensis
„Przekraczamy granice“